

MƏDƏNİYYƏT

Azerbaycan Respublikası Mədəniyyət Nazirliyinin nəşri

Qəzet 1991-ci ilin yanvarından çıxır

Mədəni-mənəvi irsimizin yaşadılmasında Azərbaycan qadınlarının müstəsna xidməti var

Prezident İlham Əliyev 8 Mart – Beynəlxalq Qadınlar Günü münasibətilə Azərbaycan qadınlarını təbrik edib.

"Milli varlığımızın ifadəsi olan zəngin mədəni-mənəvi irsimizin, ana dilimizin və adət-ənənələrimizin əsrlərdən bəri qorunub saxlanması Azərbaycan qadınlarının müstəsna xidməti vardır", – deyə təbrikdə vurğulanır.

Qeyd olunur ki, tariximizin mürəkkəb sosial-siyasi dəyişikliklərlə müşayiət olunduğu dövrlərdə qadınlar cəmiyyətin sarsılmaz mənəvi dayacağına çevrilmislər. XX yüzilliyin ilk onilliklərində, bəzi qabaqcıl ölkələrin qadınlarından daha əvvəl seçki hüququ qazanaraq ictimai və mədəni həyatın müxtəlif sahələrində fəal iştirak etmələri onların gələcək uğurlarının da rəhni olmuşdur. Qürurverici haldır ki, müsəlman Şərqində qadınlar arasında incəsənətin, elmin və texnikanın bir çox sahələri üzrə ilk addımı məhz mənəviyyatında milliliklə müasirliyin əsl vəhdətini yaratmış Azərbaycan qadını atmışdır.

Təbrik müraciətində bildirilir ki, Azərbaycan qadınları maarifpərvər sələflərinin davamçıları olaraq son yüz ildə ölkəmizin xüsusi təhsil, səhiyyə və mədəniyyət sistemlərinin yeni əsaslar üzərində qurulması işində əzmkarlıq göstərmiş və nailiyyətlərlə dolu parlaq bir yol keçmişlər. Onlar müstəqilliyin bərpasından sonra istiqal ideallarına sdaqətlə milli dövlətçiliyin təməlinin möhkəmləndirilməsi və ölkəmizin hazırkı siyasətinin müəyyənləşməsində mühüm rol oynamış, bu gün də bilik və bacarıqlarını dinamik inkişaf yolunda inamla irəliləyən respublikamızın iqtisadi, mədəni və elmi potensialının artırılmasına sərf edirlər. Yüksək ictimai mövqe və nüfuzları Azərbaycan qadınlarının hüquq və azadlıqlarının tam təmin edilməsinin nəticəsi olub, müasir həyatımızın ən əlamətdar hadisələrindəndir.

Təbrikdə həmçinin belə bir əminlik ifadə olunur ki, Azərbaycan xanımları ailə dəyərlərimizin bundan sonra da layiqincə yaşadılmasına çalışacaq, gənc nəslin Vətənə, torpağa məhəbbət, müstəqil dövlətçiliyə və azərbaycançılıq məfkurəsinə sdaqət ruhunda tərbiyəsinə böyük diqqət yetirəcək, ölkəmizin davamlı yüksəlişi naminə töhfələrini əsirgəməyəcək.

Dövlət başçısı bütün Azərbaycan qadınlarını bayram münasibətilə təbrik edib, hər kəsə cənaşlıqlı, səadət və işlərində müvəffəqiyyətlər arzulayıb.

Qeyd edək ki, dövlət başçısının martın 6-da imzaladığı sərəncamla Azərbaycan Respublikasında təhsil və mədəniyyət sahələrində, ölkənin ictimai həyatında səmərəli fəaliyyətlərinə görə, 8 Mart – Beynəlxalq Qadınlar Günü münasibətilə bir qrup qadın "Əməkdar müəllim", "Əməkdar həkim", "Əməkdar mədəniyyət işçisi" fəxri adlarına layiq görüldü, 3-cü dərəcəli "Əmək" ordeni və "Tərəqqi" medalı ilə təltif olundular.

Doqquzu don olan gözəllik...

"Arxalq aldırınsa, Boyağa saldırınsa", "Kətan kömək mi-lyinə, İşləmişəm güllünən", "Sarı çit, sarı yaxa, Yürüldüm baxa-baxa", "On bir ondan yaxşıdır, Çuxa dondan yaxşıdır"... kimi geyim mədəniyyətimizi poetik şəkildə tərənnüm edən onlarla nümunəyə rast gəlmək olar. Yəqin elə bu səbəbdəndir ki, bizim xalq olaraq təfəkkürümüzdə geyimi gözəllik, fərqlilik nümayişinə çevirmək kimi xüsusiyyətinə ayrıca yeri var. Məhz bu xalqın taxayyülündən süzülüb gələn "Gözəllik odur, doqquzu dondur" kimi bir deyim də var...

Bu günün prizmasından baxdıqda milli geyimi sevməkdən ziyadə onu bilavasitə, yəni öz nümunədə yaşatmaq, öz əynində daşıyıb təbliğ etmək heç də asan deyil. Səbəb isə sadədir: bu geyimlər kütləvilik imkanına malik deyil və geyinən şəxsədən təəssübkeşlik istəyir.

davamı səh. 5-də

səh. 3

Türk dünyası mütəfəkkir şairin söz işığında

TÜRKSOY-da "Nəsimi ili"nin açılışı münasibətilə mərasim keçirilib

İmadəddin Nəsiminin 650 illik yubileyi və 2019-cu ilin "Nəsimi ili" elan edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin müvafiq sərəncamlarına əsasən böyük mütəfəkkir şairin söz irsinə, xatirəsinə həsr olunmuş tədbirlər ölkəmizin hüddüdlərindən kənarda da keçirilir. Məlum olduğu kimi, 2019-cu il həm də Beynəlxalq Türk Mədəniyyəti Təşkilatı – TÜRKSOY tərəfindən dahi Azərbaycan şairinin xatirəsinə "Nəsimi anma ili" elan edilib.

Martın 6-da Türkiyənin paytaxtı Ankarada Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət Nazirliyi, TÜRKSOY təşkilatı və Azərbaycan Milli Kitabxanasının birgə təşkilatçılığı ilə "Nəsimi ili"nin açılış tədbiri keçirildi.

TÜRKSOY-un qərarı ilə baş keçirilən tədbirdə qurumun baş katibi Düsen Kaseinov, Türkiyə Prezidentinin baş müşaviri Yalçın Topçu, Azərbaycanın mədəniyyət naziri Əbülfəs Qarayev, Türkiyənin mədəniyyət və turizm nazirinin müavini Əhməd Haluk Dursun, Ankarada fəaliyyət göstərən xarici diplomatik korpusun təmsilçiləri,

Azərbaycanın Ankaradakı səfirliyinin nümayəndələri, iki ölkənin digər rəsmiləri, elm, ədəbiyyat, mədəniyyət xadimləri, media mənsubları iştirak edirdi. Tədbir iştirakçıları əvvəlcə İmadəddin Nəsiminin yaradıcılığına həsr edilmiş kitab sərgisi ilə tanış oldular.

Azərbaycan Milli Kitabxanasının direktoru, professor Kərim Tahirov Nəsiminin XV əsrə aid əlyazmalarının surətləri, dahi şairin 1844-cü və 1891-ci illərdə Türkiyədə ilk dəfə çap edilən kitabları, 1926-cı ildə Bakıda nəşr edilmiş ilk kitabı, Nəsiminin dünya xalqlarının dil-

rinə tərcümə olunaraq müxtəlif ölkələrdə çap olunmuş əsərləri, eləcə də Prezident İlham Əliyevin müvafiq sərəncamı ilə nəfis şəkildə buraxılmış ikicildliyi və digər kitablar barədə məlumat verdi.

davamı səh. 2-də

25 illik uğurlu əməkdaşlıq

dar Əliyevin 21 fevral 1994-cü il tarixli sərəncamı ilə yaradılıb. UNESCO üzrə Azərbaycan

Respublikasının Milli Komissiyasının sədri xarici işlər naziri Elmar Məmmədovdur.

Tədbirdə dövlət və hökumət rəsmiləri, ölkəmizdə akkreditə olunmuş diplomatik korpusun nümayəndələri, mədəniyyət və incəsənət xadimləri iştirak edirdilər.

Əvvəlcə Beynəlxalq Muğam Mərkəzinin fəoyində Azərbaycan Musiqi Mədəniyyəti Dövlət Muzeyinin Qadim musiqi alətləri ansamblının fəoyində musiqi nömrələri və gənc rəssamların Azərbaycan mədəniyyətinin UNESCO-nun müvafiq siyahılarına daxil edilmiş irs nümunələrinə həsr edilən əsərlərdən ibarət sərgi təqdim olundu.

davamı səh. 3-də

Tarixin və zamanın sınağından çıxan bayram

8 mart Beynəlxalq Qadınlar Günüdür. Bu günün tarixi 1857-ci il martın 8-də Nyu-Yorkda toxuc qadınlarının sosial tələbi aksiyası ilə bağlıdır. 1910-cu ildə Kopenhagendə qadınların beynəlxalq konfransında alman sosialisti Klara Zetkinin təşəbbüsü ilə bu tarixin "Beynəlxalq qadınlar günü" kimi qeyd edilməsi qərara alınıb. Yarım əsrlərin, uzun illər daşdığı tarixi-ideoloji gözəlliklərə rəğmən 8 Mart dünyanın böyük bir qisminin qəbul etdiyi, Birləşmiş Millətlər Təşkilatının da rəsmiləşdirdiyi (1975) bayramdır.

BMT 2019-cu ildə Beynəlxalq Qadınlar Günü'nün mövzusunı "Bərabərlik barədə düşünmək, uzaqgörənliklə yaratmaq, dəyişikliklər məqsədilə yeni metodlar hazırlamaq" kimi elan edib.

BMT-nin baş katibi Antonio Quterreş bu münasibətlə edilişi müraciətdə bildirib: "Gəlin, Beynəlxalq Qadınlar Günündə elə edək ki, qadınlar və qızlar həyatımıza bərbəş təsir edən siyasət, xidmətlər və infrastruktur sahələrində həlledici

söz sahibi olsunlar". BMT hesab edir ki, innovasiya və texnologiyaların geniş imkanları mövcuddur, lakin tendensiya- lar cinslər arasında artan rəqəmsal bərabərsizlikdən xəbə- r verir. Bundan başqa, elm, texnologiya, mühəndislik, riyaziyyat və dizayn sahələrində qadınlar yetərinə təmsil olun- mayıb. Bu, gender aspektlə- ri baxımından innovasiyalar hazırlamaqda və onlara təsir göstərməkdə, cəmiyyət üçün transformasiyalı faydalar əldə

etməkdə nailiyyətlər qazanıl- masına mane olur.

BMT-nin məlumatında deyilir: "İnnovasiya və texnologiyaların qadınlar və qızlar üçün daha inklüziv sistemlərin qurulma- sında, dayanıqlı inkişaf hədəf-

lərinə və gender bərabərliyinə nail olmaq üçün effektiv xidmət və dayanıqlı infrastrukturun sürətləndirilməsində görünməmiş imkanlar yaradacağı bir gələcək inşa etmək məqsədilə 2019-cu il martın 8-də bizə qoşulun".

Yeri gəlmişkən, Azərbaycanda 8 Martın qeyd edilməsi ənənəsi sovetlər dövründə, ötən əsrin 20-ci illərində yaranıb. 1966-cı ildən isə keçmiş SSRİ-də, o cümlədən respublikamızda bu gün rəsmi bayram (qeyri-şü gün) kimi qeyd olunmağa başlanıb.

Dövr, zaman, ictimai-siyasi sistem və quruluşlar dəyişsə də, 8 Mart bütün xanımların – evdə ana və bacıları, ailədə xanımların, qız övladlarımızın, işdə xanım həmkarlarımızın sevimli bayramıdır.

Öziz xanımlar, bayramınız mübarək!

"Boş məkanın dolğunluğu" 2-ci Ekspertənol tənəşlər festivalı sona çalır

səh. 4

səh. 8

Hüseyn Bozalqanlı adına Azərbaycan Aşıq Sənəti Muzeyinin tikintisinə ələvə vəsait ayrılıb

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev martın 6-da Tovuz rayonunda Hüseyn Bozalqanlı adına Azərbaycan Aşıq Sənəti Muzeyi binasının tikintisi ilə bağlı tədbirlər haqqında sərəncam imzalayıb.

Sərəncama əsasən, muzey binasının tikinti işlərinin başa çatdırılması məqsədilə "Azərbaycan Respublikasının 2019-cu il dövlət büdcəsində digər layihələr üzrə dövlət əsaslı vəsait qoyuluşu (investisiya xərcləri) üçün nəzərdə tutulan vəsaitin bölgüsü"nün 1.67-ci bəndində göstərilmiş məbləğin 3 160 000 (üç milyon yüz altmış min) manatı Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət Nazirliyinə ayrılıb.

Nazir Əbülfəs Qarayev mədəniyyət sahəsində çalışan xanımları təbrik edib

"Azərbaycan dövləti həmişə qadınların fədakar əməyini yüksək qiymətləndirir. Bu gün də müxtəlif sahələrdə çalışan xanımların fədakar əməli, oradan və medallara layiq görülmələri. Bu da öz növbəsində onları daha əzmlə çalışdırır, böyük uğurlar əldə etməyə sövəkdir".

Mədəniyyət naziri Əbülfəs Qarayev mədəniyyət sahəsində fəaliyyət göstərən xanımlara 8 Mart – Beynəlxalq Qadınlar Günü münasibətilə ünvanlanan təbrikində belə deyir.

Bildirir ki, mənəvi dünyamızda qadın daim müqəddəs bir yere sahib olmuşdur. Bu, qadınların həyatın eniş-yoxuşunda ömür-gün yoldaşına arxa-dayaq olması, ailə dəyərlərinin qorunmasında mühüm bir missiyanı layəqətlə yerinə yetirməsi ilə bağlıdır. Azərbaycan qadınlarının fədakarlığı, mətinliyi onların dəyərlərini yüksək qaldırması, müxtəlif bədii yaradıcılıq sahələrinin əsas mövzularından birinə çevirmişdir. Təsəvvüfi deyil ki, əsrlərdir bədii nümunələrdə qadınlarımızın gözəlliyi, etibarlı, sədaqəti poetik dillə tərənnüm olunur. Şifahi xalq ədəbiyyatımızda da qadının, ananın ailədə, cəmiyyətdə yeri və rolu müxtəlif vasitələrlə ifadə edilmişdir. "Ana haqqı Tanrı haqqıdır" deyəni bəlkə də bütün bəşəriyyətdə qadına-anaya verilən ən yüksək qiymətdir.

Təbrikdə daha sonra deyir: "Bu gün dövlət tərəfindən qadınların ölkə həyatının müxtəlif sahələrində rahat fəaliyyət göstərməsi üçün hər cür şərait yaradılmışdır. Məmnunluqla qeyd edə bilərəm ki, mədəniyyət sahəsində çalışanların böyük əksəriyyəti qadınlardan ibarətdir. Onlar dövlətin mədəniyyət siyasətinin həyata keçirilməsində yaxından iştirak edirlər. Hər il neçə-neçə xanım əməkdaş fəaliyyətində qazandığı uğurlara görə nazirlik tərəfindən təltif olunur".

Əbülfəs Qarayev sonra bir daha mədəniyyət sahəsində fəaliyyət göstərən xanımları Beynəlxalq Qadınlar Günü münasibətilə təbrik edib, onlara cansağlığı, ailə xoşbəxtliyi və işlərində uğurlar arzulayıb.

Bəstəkar Məmmədağa Umudovun yubileyi qeyd olunub

Azərbaycan Musiqi Mədəniyyəti Dövlət Muzeyinin filiali olan Niyazinin mənzil-muzeyində bəstəkar, Milli Konservatoriyasının professoru, Əməkdar incəsənət xadimi Məmmədağa Umudov 70 illiyi münasibətilə tədbir keçirilib.

Musiqi Mədəniyyəti Dövlət Muzeyinin şöbə müdiri Xanım Abdinova, Azərbaycan Milli Konservatoriyasının dosenti, sənətsənişliq üzrə fəlsəfə doktoru Jale Qulamova çıxış edərək bəstəkarın yaradıcılıq yolu haqqında məlumat veriblər.

Xalq artistləri Tofiq Bakıxanov, Ramiz Quliyev, Azər Dadaşov, professor Arif Əsədullayev, Əməkdar incəsənət xadimi Vəlif Alahverdiyev yubileyi təbrik edərək yaradıcılığında söhbət açıblar.

Sonra tədbir konsert proqramı ilə davam edib. Sonda Məmmədağa Umudov çıxış edərək təbrik iştirakçlarına minnətdarlığını bildirib və Niyazinin mənzil-muzeyinə yeni nəşrlərini hədiyyə edib.

Berlinə Azərbaycan mədəniyyəti axşamı

Türizmin inkişafında mədəniyyətlərin ünsiyyətinin rolu vacibdir. Bu sözləri Azərbaycan Turizm Bürosunun baş icraçısı direktoru Florin Zengıştımdın martın 7-də "ITB Berlin 2019" turizm sərgisi çərçivəsində keçirilən Azərbaycan mədəniyyəti axşamı tədbirinin açılışında deyib.

Dövlət Turizm Agentliyindən bildirilib ki, Almanyanın ən böyük turizm və səyahət şirkətlərinin nümayəndələri, turizm üzrə bloger və influensərlərin iştirak etdiyi gecədə Azərbaycan musiqilərdən ibarət kompozisiyalar təqdim olundu, həmçinin bəstəkar və pianoçu İsfar Sarabski çıxış edib.

Tədbirdə fotoqraf Orxan Aslanovun "Mənim Azərbaycanım" adlı sərgisi də nümayiş etdirilib.

Azərbaycanın Almaniyadakı səfiri Rəhim Həsənov tədbirdə çıxış edərək ölkəmizin turizm potensialının zənginliyi haqqında danışdı.

"Sumqayıtlı Bahar qızları Bakıda"

Azərbaycan Rəssamlar İttifaqı, Təhsil Nazirliyi, Sumqayıt Şəhər İcra Hakimiyyətinin dəstəyi, şəhər 1 nömrəli Uşaq-gənclər inkışaf mərkəzi və Xətai Sənət Mərkəzinin təşkilatlığı ilə Novruz boyramına həsr olunmuş "Sumqayıtlı Bahar qızları Bakıda" adlı sərgi-tədbir keçirilib.

Martın 9-da Xətai Sənət Mərkəzində açılacaq sərgi yaradıcılıq mərkəzlərinin fəaliyyətinin daha böyük auditoriyaya təqdimatı xarakterli deyir. Tədbirdə müxtəlif rəqəş nümunələri, səhnəciklər, rəsm əsərləri, o cümlədən uşaqların hazırladığı müxtəlif bəzək əşyaları nümayiş olunacaq.

Türk dünyası mütəfəkkir şairin söz işığında

evvelci sah. 1-də

Kitab sərgisi ilə tanışlıqdan sonra "Nəsimi il"nin açılış toplantısı başlandı.

Mərasimdə açılış nitqi ilə çıxış edən TÜRKSOY-un baş katibi Düşen Kaseinov qonaqları salamlayaraq bildirdi ki, bu gün bizim üçün ikiqat bayramdır: "Həm böyük Nəsiminin 650 illik yubileyini qeyd edirik, həm də dostlarla bir aradayıq". Sonra baş katib TÜRKSOY-un fəaliyyətindən danışdı, Türk dünyasının görkəmli şəxsiyyətlərinin xatirə ilə layihəsindən söz açdı. Bildirdi ki, layihənin məqsədi Türk dünyasının öncüllərini daha yaxından tanımaq və tanıtmaktır. Nəsimi yaradıcılığında bəhs edən D.Kaseinov böyük mütəfəkkirin Azərbaycanın ədəbi və mədəni sahəsində özəl bir yeri sahib olduğunu dilə gətirdi: "Nəsimi insanlığı nəmənə yaşayır-yaradır. Bu il elan etməkdən qürur duyuruq".

Nəsimi xatirəsinin sonuncu ümumiyyətində xidmət edən hər kəsə təşəkkürünü bildirdi.

Türkiyə Prezidentinin baş müşaviri Yalçın Topcu çıxışına Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin qurucusu Məhəmməd Əmin Rəsulzadəni anmaqla başladı: "Bu gün M.Ə.Rəsulzadənin ölüm günüdür. O deyirdi ki, "Bir kərə yüksələn bayraq bir daha enməz". Mən əminəm ki, bu bayraq tezliklə Qarabağda, Azərbaycanın işğal altındakı torpaqlarında, Molla Pənah Vəqifin qəbrinin üzərində dalğalanacaq". Sonra o, doğumunun 650 illiyi qeyd edilən Nəsimidən bəhs etdi, Nəsiminin Türk dünyasının böyük şairi olduğunu vurğuladı.

Mərasimdə çıxış edən Azərbaycanın mədəniyyət naziri Əbülfəs Qarayev 2019-cu ilin "Nəsimi il" elan olunmasına görə TÜRKSOY təşkilatına və baş katib Düşen Kaseinova minnətdarlığını bildirdi: "Bələ tədbirlər uzun müddət bir-birindən uzaq düşmüş türkdilli xalqlar daha da yaxınlaşdırır, onların mədəniyyətini, ədəbiyyatını və adət-ənənələrini daha da dərindən tanıdır. Hər dəfə Bakıda, Ankarada, İstanbulda və digər türkdilli ölkələrdə belə tədbirlər iştirak etməklə ədəbiyyatımızın, mədəniyyətimizin və adət-ənənələrimizin daha da integrasiyasına və qarşılıqlı zənginləşməsinə kömək etmiş olur, buna şərait yaradır".

Sonra nazir Nəsiminin yaradıcılığında bəhs etdi. Bildirdi ki, böyük mütəfəkkir şairin şeirləri, əlyazma divanları hələ sağlığında bütün Yaxın Şərqdə və Orta Asiyada dillər əzbəri olub. Nəsiminin yaradıcılığı və şəxsiyyəti Azərbaycanı çox yüksək qiymətləndirir və onun doğma xalqına yenidən qayğıdır Azərbaycan xalqının böyük oğlu, ulu öndər Heydər Əliyev adı ilə bağlıdır. Məhz 1970-ci illərdə ulu öndər Heydər Əliyev böyük Nəsiminin 600 illik yubileyini ilk dəfə dövlət səviyyəsində qeyd olunmasına və hətta bu yubileyi UNESCO-da da layiqincə qeyd etməsinə nail olub. Sovet dövründə bu hadisə böyük mədəni inqilab hesab edilirdi.

Diqqətə çatdırıldı ki, Azərbaycan mədəniyyətinə, milli-mənəvi dəyərlərimizə, o cümlədən Nəsiminin yaradıcılığına böyük önəm verən Prezident İlham Əliyevin müvafiq sərəncamı ilə dahi şairin əsərləri böyük tirajla və nəfis tərtibatla çap olunub. Dövlət başçısı Nəsiminin 650 illik yubileyinin dövlət səviyyəsində qeyd olunması, 2019-cu ilin Azərbaycan "Nəsimi il" elan edilməsi bərdə tarixi sərəncamlar imzalayıb. Vurğulandı ki, Azərbaycan Prezidenti ölkəmizdə görkəmli mədəniyyət

və ədəbiyyət xadimlərinin, tarixi şəxsiyyətlərin yubileylərinin keçirilməsinə dair hər il belə sərəncamlar imzalayır və bunlarla da yubileylər həm ölkədə, həm də xaricdə geniş qeyd olunur.

Nazir həmçinin bələ tədbirlərə ev sahibliyi etdiyinə görə TÜRKSOY-a minnətdarlığını bildirdi: "Bu binada çox dəyərli tədbirlər keçirilmişdir. TÜRKSOY-un

Azərbaycan Milli Kitabxanasının direktoru, professor Karim Tahirov çıxışında Nəsimi yaradıcılığının Azərbaycan ədəbiyyatının inkişafından rolundan, onun dünya ədəbiyyatı xəzinəsinə böyük töhfə verərək, onun bəxş etməsindən, əsərlərinin Yaxın Şərqdə və Orta Asiyada başlamış dünyanın bir çox yerlərində sevilərək oxunma-

sından, mütəfəkkir şair kimi qarşılaşdırılmasında söz açdı: "Nəsimi Azərbaycanda fəlsəfi poeziyanın əsasını qoyanlardan biridir. O, təmiz Azərbaycan dilində, çox axıcı dillə gözəl şeirlər yazıb. Bu il Azərbaycan və dünyada Nəsiminin yubileyi ilə əlaqədar keçirilən tədbirlər geniş miqyasda şairin daha da tanınmasına, əsərlərinin nəşr olunmasına şərait yaradacaq".

Nazir bildirdi ki, Azərbaycanda görkəmli şəxsiyyətlərin adının uca tutulması, irsinin yaşadılması ənənəsi bu gün Prezident İlham Əliyev tərəfindən davam etdirilir. Prezident İlham Əliyevin məlum sərəncamları ilə 2019-cu ilin "Nəsimi il" elan olunması və böyük şairin 650 illiyini dövlət səviyyəsində qeyd edilməsi bunun göstəricisidir.

Sonra mədəniyyət naziri Əbülfəs Qarayev Prezident İlham Əliyevin sərəncamı ilə Azərbaycanın Xalq artisti adına layiq görülmüş TRT Xorunun dirijoru Elnarə Kərimovaya fəxri adın vəsiqə və nişanını təqdim etdi.

Çıxışlardan sonra Nəsimi yaradıcılığının orijinal ösündən film nümayiş olundu.

Tədbirin ikinci – panel hissəsində Azərbaycanda Atatürk Mərkəzinin rəhbəri, akademik Nizami Cəfərov, Türk Şurası Ağsaqqallar Məclisinin üzvü, Türkiyə Böyük Millət Məclisinin səlihi deputatı, professor Mustafa İsen, professor Əhməd Bican Erilasun Nəsiminin həyat və yaradıcılığı haqqında məruzələrə çıxış etdilər.

Nizami Cəfərov çıxışında Prezident İlham Əliyevin sərəncamı ilə 2019-cu ilin Azərbaycan "Nəsimi il" elan olunmasının qüdrətli söz us-tadının yaradıcılığına yeni baxış ortaya qoyulması, onun irsinin dünyaya çatdırılması baxımından böyük əhəmiyyət kəsb etdiyini dedi: "Azərbaycan, fars və ərəb dillərində çoxsaylı orijinal əsərlərlə müəllifi olan Nəsimi xüsusi Azərbaycan poeziyası və ədəbi dilinin inkişafında əvəzsiz xidmətlər göstərib. Onun yaradıcılığı dillə, eləcə də Azərbaycan türkcəsinin tarixini öyrənmək baxımından böyük əhəmiyyətə malikdir".

Həmin gün axşam "Nəsimi il"nin açılış mərasimi Türkiyə Prezidenti Administrasiyasının Simfonik Orkestrinin geniş konsert proqramı ilə davam etdirildi.

Konsertdən əvvəl TÜRKSOY-un baş katibi Düşen Kaseinov çıxış etdi. Bildirdi ki, 2019-cu ilin Türk dünyasında "Nəsimi il" elan olunması tarixi hadisədir: "2013-cü ildən həyata keçirilən tarixi şəxsiyyətləri tanıma layihəsi türkdilli xalqların milli sərvətinə çevrilib. Türkdilli xalqların ortaq mədəniyyətinin, ədəbiyyatının, tarixi şəxsiyyətlərinin tanınması-

Mehpar SULTANOVA
Ankara

25 illik uğurlu əməkdaşlıq

UNESCO üzrə Milli Komissiyanın yubileyinə həsr olunmuş tədbir

Əvvəlki səh. 1-də

Tədbir Azərbaycan Televiziya-sının hazırladığı, Azərbaycanın UNESCO üzrə Milli Komissiyasının fəaliyyətini əks etdirən sənədi filmin nümayişinə başladı. Filmdə ötən 25 ildə Azərbaycan xalqının UNESCO-nun siyahılarına daxil olan irs nümunələrinin söhbət açılır. Bildirilir ki, bu maddədə xalqımıza məxsus 13

qeyri-maddi mədəni irs nümunəsi təşkilatın siyahılarında yer alaraq beşəri status qazanıb. Həmçinin vurğulan ki, UNESCO ilə əməkdaşlığın genişləndirilməsində və mədəni irsimizin qorunması və dünya miqyasında təbliğin-də Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti, UNESCO və İSESCO-nun xoş-

maramlı səfiri xanım Mehriban Əliyevanın əvəzsiz xidmətləri var. Diqqətə çatdırılır ki, 2008-ci ildə UNESCO-nun Qeyri-maddi mədəni irslə bağlı konvensiyası qüveyyə minəndən sonra təşkilatın müvafiq siyahısına təqdim edilən nominasiya faylları Mehriban xanımın təşəbbüsü və dəstəyi ilə hazırlanıb. Ötən müddətdə Azərbaycan muğam ifaçı-

lığı sənəti, tar və kamança hazırlanması və ifaçılıq sənətləri, aşıq sənəti, Novruz bayramı, xalça sənəti, dolma hazırlanması və paylaşma ənənəsi, ləvaz bəşimə və paylaşma ənənəsi, Lahic misgərlik sənəti, kələğayı sənəti, "Yallı (Küçəri, Tənzərə), Naxçıvan ənənəvi qrup rəqsləri", "Dədə Qorqud irsi. Dastan mədəniyyəti, xalq nağılları və musi-

qisi" nominasiya faylları UNESCO-nun Qeyri-maddi mədəni irs siyahısına, gövkən – ənənəvi Qarabağ atüstü oyun ənənələri isə qurumun Təcili qorunmaya ehtiyacı olan qeyri-maddi mədəni irs siyahısına daxil edilib. Bundan əlavə, Qız qalası və Şirvanşahlar sarayı ilə birlikdə İçərişəhər, Qobustan qayaüstü rəsmləri UNESCO-nun Dünya irsi siyahısında yer alıb.

Həmçinin qeyd olundu ki, Heydər Əliyev Fondu və Mədəniyyət Nazirliyi daim Azərbaycanın UNESCO üzrə Milli Komissiyasının fəaliyyətinə böyük dəstək verirlər.

Daha sonra tədbir konsert proqramı ilə davam etdi. Proqramda Bakı şəhəri Qaradağ rayonu Lökbatan qəsəbəsində yerləşən Cəbbar Qarayədoğlu adına 9 sayılı Uşaq musiqi məktəbinin nəğarəkarı qrupu, gənc muğam ifaçısı Kənan Bayramov, F.Əmirov adına Azərbaycan Dövlət Mahni və Rəqs Ansambli, Xalq artisti Mənsim İbrahimov, Əməkdar artist Arzu Əliyeva və gənc aşıqlar öz ifalarını təqdim etdilər. Bütün ifalar alqışlarla qarşılandı.

Lalə AZƏRİ

Rusiya opera ulduzu "Sevilya bərbəri"ndə

Martin 9-da Azərbaycan Dövlət Akademik Opera və Balet Teatrında Coakino Rossini "Sevilya bərbəri" operasının tamaşası keçiriləcək.

Tamaşada Fiqaro partiyasını ifa etmək üçün Hamburg Dövlət Operasının (Almaniya) və Moskvanın "Novaya opera" Teatrının solisti, Vokalçılarının beynəlxalq müsabiqələrinin laureatı Aleksey Boqdançikov dəvət edilib.

Rusiyalı vokalçı ilə yanaşı tamaşada Azərbaycan Opera və Balet Teatrının solistləri – xalq artisti Fidan Hacıyeva (Rozina), Əli Əsgərov (Don Bazilio), Əkrəm Pələdov (doktor Bartolo), əməkdar artistlər Fərid Əliyev (qraf Almaviva), Tural Ağasıyev (Fiorillo), solistlər Nina Makarova və Firus Məmmədov çıxış edəcəklər.

Dərbəndlilər "Dağılan tifaq"la Türkiyəyə gediblər

Dərbənd Azərbaycan Dövlət Dram Teatrı martın 2-də Türkiyənin Mersin şəhərində keçirilən 5-ci Türk teatr günlərinin açılışında "Dağılan tifaq" tamaşası ilə çıxış edib.

Görkəmli yazıçı-dramaturq Əbdürrəhim bəy Haqverdiyevin eyniadlı əsəri əsasında hazırlanmış tamaşanın quruluşçu rejissoru C.Cabbarlı adına Azərbaycan Dövlət İravan Dram Teatrının baş rejissoru, Əməkdar artist Sərvər Əliyevdir. Tamaşanın bədii səhna hali Dağıstanın Əməkdar rəssamı Dəmir İskəzov, musiqi tərtibatı Əməkdar artist Sevdə Baybəlayevaya məxsusdur.

Tamaşada Dağıstanın əməkdar artistləri Əlimövsum Abbasov, Məhərrəm Əmər, aktyorlar Təmmilə Məhrabova, Kəmalə Rzaeva, Rəhilə Əmər, Həmət Aslanov, Özman Məhrabov və b. rol alıb.

Tamaşa böyük maraqla qarşılanıb. Təşkilatçı teatrın direktoru Firdovsi Əsgərov və quruluşçu rejissor Sərvər Əliyeva festivalın rəsmi hədiyyəsini, truppaya diplomları təqdim ediblər.

Martın 4-də isə Dərbənd Azərbaycan Dövlət Dram Teatrı Türkiyənin Kayseri şəhərindəki Erciyes Universitetində çıxış edib. Universitetin min nəfərdən çox tamaşaçı tutan salondan oynanılan tamaşadan sonra təd-ris ocağının rektoru, professor Mustafa Çalıq aktyorların ifası və tamaşanın bədii-estetik həlli ilə əlaqədar xoş sözlər söyləyərək onları təbrik edib.

G.MİRMƏMMƏD

İkili diplom proqramı həyata keçiriləcək

Finlandiyanın Kaajani şəhərində "Erasmus+" proqramı çərçivəsində "Beynəlxalq həftə" adlı tədbir keçirilib. Azərbaycan Turizm və Menecment Universiteti (ATMU) Kaajani Təbiiq Elmlər Universiteti ilə 4 ildən çoxdur ki, bu proqram çərçivəsində əməkdaşlıq edir.

ATMU-nun Beynəlxalq əlaqələr şöbəsinin müdiri Orxan Musa bildirib ki, hər iki ölkədə yuxarıdakı təşkilatın fəaliyyəti, Ali təhsil müəssisələrinin fəaliyyət strategiyasına uyğun olaraq ikili diplom proqramının tezliklə gerçəkləşməsinə qərar verilib.

İsmayılıda "Hapıtlar" sənədli filmi nümayiş olunub

İsmayılı Rayon Heydər Əliyev adına Mədəniyyət Mərkəzində "Hapıtlar" sənədli filmi nümayiş olunub. Ölkəmizdə yaşayan azsayılı xalqlardan olan hapıtların tarixi və irsindən bəhs edən ekran əsəri dövlət sifarişli ilə Mədəniyyət Nazirliyinin "Səhnə-məfilim" studiyasında istehsal olunub.

Mədəniyyət mərkəzinin foyesində hapıtların rəsm və əl işləri sərgilənib, rəqs və mahnıları ifa olub.

Filmin təqdimatında İsmayılı Regional Mədəniyyət İdarəsinin rəisi Elnur Hüseynov çıxış edərək Azərbaycanın müxtəlif bölgələrində, eləcə də İsmayılıda

Mollaisaqlı kəndində yaşayan azsayılı xalqlardan söhbət açıb və filmin önəmi ni vurğulayıb. Ssenari müəllifi Qorxmaz Şəxəliyev və rejissor Vəli Səyyadi çıxış edərək film haqqında izləyiciləri məlumatlandırılıb. Sonra sənədli film nümayiş olunub.

Qadınlar bayramı münasibətilə

Rəşid Behbudov adına Azərbaycan Dövlət Mahni Teatrında Yeni Azərbaycan Partiyasının (YAP) Səbail rayon təşkilatı ilə birlikdə Beynəlxalq Qadınlar Günü münasibətilə tədbir təşkil olunub.

YAP Səbail rayon təşkilatının sədri, Milli Məclisin deputatı Şəmsəddin Hacıyev çıxış edərək müasir dövrdə Azərbaycan qadınının ölkənin ictimai-siyasi həyatında fəal rol oynamasından söz açıb, xanımları təbrik edib.

Rayonun ictimai-siyasi həyatında fəallıq göstərən bir qrup qadına fəxri fərmanlar və hədiyyələr təqdim olunub.

Tədbir konsert proqramı ilə davam edib.

Bakı Şəhər Mədəniyyət Baş İdarəsinin Xətai rayon Mərkəzləşdirilmiş Kitabxana Sistemində 3 sayılı filialı Suraxanı rayon 317 nömrəli tam orta məktəbdə birlihdə Beynəlxalq Qadınlar Günü münasibətilə tədbir keçirib.

Filialın müdiri Pəri Paşayeva qadınlar bayramının tarixindən danışdı.

Məktəbin direktoru Əliqismət Səfərov qadınlar bayramı münasibətilə təbrik edib.

Məktəbin şagirdləri şeirlər söyləyib, mahnılar oxuyub, səhnəciklər nümayiş etdiriblər.

"Gənclərə dəstək" layihəsindən xanımlara musiqi töhfəsi

Martın 6-da Müslüm Maqomayev adına Azərbaycan Dövlət Akademik Filarmoniyasının Kamera və orqan musiqisi zalında "Gənclərə dəstək" layihəsi çərçivəsində 8 Mart – Beynəlxalq Qadınlar Günüə həsr olunmuş konsert proqramı təqdim olundu.

Konsert proqramında respublika və beynəlxalq müsabiqələr laureatları çıxış etdilər. Musiqi gecəsində Fikrat Əmirəvün "Sevilin rəqsi", Cövdət Hacıyevin "Ballada", Əzizə Mustafazadənin "Şəhrizad", Frederik Şopenin "Yaz", Leopold Motsartın "Büre", Fransis Pulenkin "Romans" və digər əsərlər ifa olundu.

F.HÜSEYNOV

Regional idarələrdən xəbərlər

Sumqayıt şəhərinin 70 illiyi çərçivəsində Sumqayıt Regional Mədəniyyət İdarəsinin dəstəyi ilə şəhərin kitabxanalarında tədbirlər keçirilir.

28 nömrəli tam orta məktəbin şagirdləri Nizami Gəncəvi adına Kitabxana-klubda ekskursiyada olublar. Kitabxana-klubda fəaliyyət göstərən "Rəsm" dərnəyinin şagirdləri, kitabxananın fəal oxucuları isə Sumqayıtın Tarixi Muzeyinə ekskursiya ediblər.

M.Ə.Rəsulzadə adına Kitabxananın filialında Sumqayıt Dövlət Universitetinin tələbələri, 15 və 25 nömrəli tam orta məktəbin şagirdlərinin iştirakı ilə "Gənclərin maraqlı dünyası" adlı viktorina keçirilib.

Mərkəzi Uşaq Kitabxanasının təşkilatçılığı ilə şəhərdəki Şahmat məktəbində "Sumqayıt idman uşaqları" adlı tədbir keçirilib.

Sabirabad Regional Mədəniyyət İdarəsi və Mədəniyyət İşçiləri Həmkarlar İttifaqı (MİH) Sabirabad rayon komitəsinin birgə təşkilatçılığı ilə Beynəlxalq Qadınlar Günü münasibətilə tədbir keçirilib.

İdarə rəisi Əhməd Ramazanov çıxış edərək təbə müəssisələrdə çalışan qadınları təbrik edib. Regional İdarə və MİH Sabirabad rayon komitəsi adından xanımlara hədiyyələr təqdim edilib.

Tədbir konsert proqramı ilə davam edib.

Şəki Regional Mədəniyyət İdarəsinin tabeliyində fəaliyyət göstərən M.F.Axundzadə adına Şəki şəhər Mədəniyyət Mərkəzində "Novruz tarənələri" adlı bəxş-müsabiqə başlanıb.

Yeniyyətə istedadların üzə çıxarılması və inkişaf etdirilməsi məqsədi daşıyan ənənəvi müsabiqə martın 11-dək davam edəcək.

İştirakçıların çıxışı Mədəniyyət mərkəzinin bədii rəhbəri Rəşad Rüstəmov, Uşaq incəsənət məktəbinin rəqs müəllimi Xumar Əsədova, Şəki Dövlət Dram Teatrının aktyoru, Əməkdar artist Rəhim Qocayev və başqalarının yer aldığı münisiflər tərəfindən qiymətləndirilib.

Müsabiqənin sonunda fərqlənən Şəki Regional Mədəniyyət İdarəsi, rayon Gənclər və İdman İdarəsi tərəfindən mükafatlandırılıb.

Xaçmaz Tarix-Diyarşünaslıq Muzeyində Xaçmaz Regional Mədəniyyət İdarəsinin Şura iclası keçirilib.

İdarənin rəisi Nazim Ağayev 27 mart – 24 may tarixlərində Mədəniyyət Nazirliyi tərəfindən keçiriləcək "Bölgələrdən-bölgələrə" yaradıcılıq festivalından danışdı. Sonra idarə rəisi Novruz bayramına hazırlıq, təbə müəssisələrin bayram şənliklərində iştirakı ilə bağlı tapşırıqlar verib.

İclasda həmçinin ulu öndər Heydər Əliyevin anadan olmasının 96-cı ildönümü münasibətilə keçiriləcək "Oxu bayramı"na hazırlıq, muzey fondlarının zənginləşdirilməsi istiqamətində görülməli işlər barədə məlumat və məruzə dinlənib.

Lənkəran şəhərində dəmiryol vəqzalarının qarşısında Lənkəran Şəhər İcra Hakimiyyətinin və Lənkəran Regional Mədəniyyət İdarəsinin təşkilatçılığı ilə bayramsayğı bəzədilmiş meydanca Novruzun müjdəçisi olan ilxır çarşənbələrdən Od çarşənbəsi münasibətilə mərasim keçirilib.

İcra Hakimiyyətinin başçısı Tələh Qaraxov, idarə, müəssisə və təşkilatların rəhbərləri, ictimaiyyət nümayəndələrinin iştirak etdiyi mərasimdə bayram tonqalı qalınır. Lənkəran şəhər Mədəniyyət Mərkəzinin bədii kollektivlərinin və yerli incəsənət ustalarının ifasında maraqlı konsert proqramı təqdim olunub.

Azərbaycan Teatr Xadimləri İttifaqı və Mədəniyyət Nazirliyinin təşkilatçılığı ilə keçirilən "Boş məkanın dolğunluğu" 2-ci Eksperimental tamaşalar festivalının gedişi haqqında qeydlərimizi qəzetimizin oxucuları ilə bölüşməkdə davam edirik.

Martin 5-ci. Bakının havası lap yazın "oğlan çağını" xatırladır. Hərçənd park və xiyabanlardakı hələ çiçəksiz, tumurcuqsuz ağaclar adama deyir ki, "yaz gəldi" deyib vaxtından əvvəl sevinməyin. Son günün ölünün mədəniyyət sahəsinin gündəmini zəbt edən bahar ovqatı təbiətin havasından daha içsəcdir. Ölkə başçısı İlham Əliyevin və birinci xanım Mehriban Əliyevanın mədəniyyət xadimləri və yaradıcılıq təşkilatlarının rəhbərləri ilə səmimi görüşü, həmin görüşdə qoyulan məsələlərin bir qisminin artıq müvafiq sərəncamlarla həllini tapması sənət cəmiyyətimizdə bu ovqatı bir neçə qat artırır.

Görkəmli teatr rejissoru Vəqif İbrahimovunun xatirəsinə həsr olunan eksperimental tamaşalar festivalının iştirakçıları da yaradıcılığa, işləməyə, ax-tarməğa həvəsləndirən məlum sərəncamların fonunda daha da nikbindirlər. Bu gün də festival səhnəsi tələbələrin ixtiyarındadır.

Teatr Xadimləri İttifaqının Mustafa Mərdanov səhnəsi. Xalq artisti Məmmədşəfa Qasımovun Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universitetində (ADMIU) dram teatrı və kino aktyorluğu ixtisası üzrə təhsil alan 4-cü kurs tələbələri Əbdürrəhman bəy Haqverdiyevin "Yeyərsən qaz etni, görəsən ləzzətin" komediyası əsasında "qara oyun"u oynayırlar.

Səhnədə dolğunluq olarsa... Eksperimental tamaşalar festivalından ikinci yazı

Əslində, tamaşanın adını iki cür anlamaq olar. Yəni görəcəyimiz "qara" (qatı, sərt, amansız, mənəca çılpaq) yumor, ya da adamın özünlü qara günə qoyduğu həyatın bir şəkli. Zamanında Əbdürrəhman bəy bu komediyasını ikiarvadlılığı pisləmək, qadın hüquqlarını qorumaq, möhkəm və sağlam ailənin "iki göz iki gözə baxar" prinsipi üzərində bərqərar olduğunu göstərmək niyyəti ilə qələmə alıb. Elə tələbələr də bunu oynayırlar. Amma necə? Məhz əsl gənclik ehtirası, klassikanın iç qatındakı gizlinləri "oxuyaraq". Tələbələrin belə sərbəst, plastik oyun nümayişindən sonra onlara mürciətilə yalnız bunu demək istəyir: Ey "qara oyun" sərgiləyənlər, üstünüzü ağa olsun!

5 mart tarixi üçün nəzərdə tutulmuş ikinci tamaşa da klassik müəllifimizin əsəri əsasında. ADMIU-nun 4-cü kurs tələbələri Mirzə Fətəli Axundzadənin "Lənkeran xanının vəzirini" komediyasını oynayacaq. Tamaşaya kurs rəhbəri, Əməkdar

artist Qulşad Baxşıyeva qurulmuş. Yeri gəlmişkən, müəllimə özü də tələbələri ilə birlikdə səhnəyə çıxacaq.

Amma məsələ belədir ki, Mirzə Fətəlinin xan sarayında baş verən məişət zəmini münəşir şəhərin qabardıldığı bu komediyasını istənilən tərzə tamaşaçıya çevirib oynamaq olar. Yeni qeyri-bərabər nikahın fəsadlarından, varisin erköyünlüyündən və sosial ədalətin pozulmasından, sarayı bürüyən rüşvətxorluğa, hökmdar olan kəsin sosial ədalət prinsipindən xəbərsizliyinə, istənilən ideyanı əsərdə qabartmaq mümkündür. Bu tamaşada nələr maraqlı idi?

Ən birinci, Pəri xanımın həç də digər quruluşlarda göstərilirdi ki, ipək xasiyyəti yox, çox-bilməz qadın olması. Zarafat deyil, öz dövrü üçün kifayət qədər cəsarətli qız böyüdülməli təbiyyəti etmək, onların sayəsində xan, vəzir ailəsi ilə qohum olmaq, sarayda yaşamaq hər ad qadının işi deyildi. İkincisi, Xanım eşikaşası Salim bəyin Teymur ağaya aşkar rəğbətini məharətlə, qabartmadan oynanılması. Bəs nələr bizə artıq göründü?

lik növbədə xan sarayının türk seriallarında gördüyümüz sultan sarayının ovqatını "əxz etməsi": vovdevil halına çatdıracaq çox arəb musiqisi, rəqəslərin, mütrüblərin bol göbək rəqsləri. Həlbuki gənclik cəsarəti ilə komediyadakı sosial ədalətsizliyi, qeyri-bərabər nikah xətlərini qabartmaqla fərqli tamaşa oynamaq olardı. Bir də tamaşada gənc aktyorların boyun damarları şişənədək qışıraraq danışmağına heç ehtiyac yox idi. Bununla belə, cavanlara dilimiz budur: səsiniz həmişə səhnələrdən ucalsın, amma qışırmaq olmasın.

Martin 6-sı. "Boş məkanın dolğunluğu"nun ilk yarısı arxada qalıb. Festival səhnəsi yenə tələbələrin ixtiyarındadır. Tələbələrin tamaşaları kimi özləri də fərqlidir. Məsələn, festivala tələbə tamaşası kimi qoşulan "Kərgədan buyruzu"nun iştirakçıları tam peşakar aktyor saymaq olar. Çünki Mədəniyyət və İncəsənət Universitetinin rus bölməsində təhsil alan cavanların əksəriyyəti elə Azərbaycan Dövlət

maç istəyənlərin köməyinə çatdı. Kurs müəllimləri Xalq artisti Cənnət Salimova ilə Əməkdar artist Sonaxanım Mikayilovanın da zəhməti ilə yere vurmaq olmaz. Beləcə, festivala qoşulan tələbə tamaşalarının sonuncusunu oynayıb yenidən peşakarlara tamaşalarına keçid alınc.

İstənilən halda teatr aləmi üçün tanınmış isim vacib məqamdır.

Sənət şəxslərinin hamı da sənət yaradıcılığına marağı böyükdirsə, bu, daha vacib, üstəlik, məsuliyyəti məqamdır. Martin 6-da festival qarçısından müstəqil "Safat" teatrının çıxışı bu fikirləri bir daha təsdiqlədi.

Teatr Xadimləri İttifaqının böyük səhnəsində tanınmış teatr və kino rejissoru İlqar Safatın İdo Netanyahunun "Mənə axtarışında" əsəri əsasında hazırladığı tamaşa oynanıldı. Həmin vaxta kimi festival günlərində oynanılmış tamaşaların arasında məhz "Mənə axtarışında" əsəri eksperimental tamaşa festivalının adına - "Boş məkanın dolğunluğu" isminə tam yaraşdı. Səhnədəki dolğunluğa yanaşı salondakı dolğunluq da.

Əgər də, əsəri Azərbaycanın ilk dəfə oynanılan müəllif İdo Netanyahunun adı da, mövzu da, iştirakçılar da tamaşanın baş qəhrəmanı konkret tarixi şəxsiyyət – Viktor Frankl (1905-1997) psixologiyası elmində həyatın mənasını tapmaq vasitəsilə psixoloji yardım göstərən loqoterapiyanın – ekzistensial psixologiyanın əsasını qoyub. Digər tərəfdən 92 il ömür sürmüş bu insan 4 dəfə nasist həbsdüşərgəsinə düşüb, lakin həyatın mənasını tapa bildiyi üçün bütün iztirabları qatışmağı, həyat eşqini qorumağı, müharibədən sonra isə psixologiyası elmində uğur qazanmağı bacarmış şəxsiyyətdir. Tamaşada xalq artistləri Lüdmila Duxovnaya və Məbud Məhərrəmov, gənc aktyorlar Azər Aydın və Rumiyyə Ağayeva çıxış edirdilər.

"Boş məkanın dolğunluğu" 2-ci Eksperimental tamaşalar festivalı artıq sona yaxınlaşdı. Festivalın son iki günü və yekunları haqqında növbəti sayımızda.

Gülçahan MİRMƏMMƏD

Dövlət kinematografiyanın inkişafına böyük qayğı göstərir

Prezident İlham Əliyev tərəfindən martın 1-də imzalanmış "Azərbaycan kinematografiyasının inkişafı ilə bağlı bəzi tədbirlər haqqında" sərəncam Azərbaycan dövləti kinematografiyasının inkişafına böyük qayğının daha bir təzahürü oldu. Azərbaycanın kino xadimləri onlara göstərilən diqqət və qayğıya görə dövlət başçısına minnətdirlər.

Bu fikri Nizami Kino Mərkəzində Azərbaycan Respublikası Kinematografıqlar İttifaqının üzvləri ilə keçirilən görüşdə qurumun sədri, Xalq artisti, professor Şafiqə Məmmədova vurğulayıb.

Görüşdə milli kinematografiyamızın hazırkı vəziyyəti, qarşıda duran planlar, kino sənətinin ilk addımlarını atan rejissor və aktyorların dəstəklənməsi və digər məsələlər müzakirə edilib.

"Nəsimi ili" ilə bağlı şeir müsabiqəsi

Bakı Şəhər Mədəniyyət Baş İdarəsi Yasamal rayon MKS-nin Mirzə Şəfi Vəzəh adına rayon Mərkəzi kitabxanasında İmaddin Nəsiminin 650 illik yubileyi və "Nəsimi ili" ilə bağlı İ.İbrahimov adına 167 nömrəli tam orta məktəbin şagirdləri arasında döhi mütəfəkkirin poeziyasına həsr olunmuş şeir müsabiqəsi keçirilib.

Müsabiqənin məqsədi yeniyetmələrə Nəsimi poeziyasını sevirilmək və tanımaqdır. Qaliblər aprel ayında müəyyən ediləcək, fəxri fərman və hədiyyələrlə mükəffatlandırılacaqlar.

Milli Kitabxanada bayram sərgisi

Martın 7-də Mirzə Fətəli Axundzadə adına Azərbaycan Milli Kitabxanasında "8 Mart Beynəlxalq Qadınlar Günüdür" adlı kitab sərgisi açılıb.

Kitabxanadan bildirilib ki, bu əlamətdar gün qadınların iqtisadi, ictimai və siyasi mübarizəsini, habelə ümumi olaraq qadınlara qarşı nəzakət, sevgi və məhəbbətin tarənnümünü ənənəvi hala gətirib. Azərbaycan xalqı dünyaya başqar mədəniyyəti xəzinəsinin incilərini yaradan görkəmli xanım ədiblər, tarixi şəxsiyyətlər, elm və sənət adamları bəxş edib.

Sərgidə tarixdə və müasir Azərbaycanın ictimai-siyasi həyatında iz qoymuş qadınlar, onların həyat və yaradıcılığına dair ədəbiyyat, anılar, qadınlar haqqında yazılmış kitablar və dövrü mətbuat materialları nümayiş olunur.

Sumqayıt teatrının Novruz sovgalı

Sumqayıt Dövlət Dram Teatrı Novruz bayramı günlərində balaca teatrsevərlərə Abdulla Şaiqin "Tiq-tiq xanım" nağılı əsasında hazırlanmış tamaşaya təqdim edəcək. Teatrın baş rejissoru, Xalq artisti Fərid Məhərrəmov nağıl qəhrəmanının macarələrinə Novruz ovqatı qataraq maraqlı tamaşa hazırlamağa müvəffəq olub. Tamaşada teatrın aktyorları Şəhla Məmmədova, Etibar Əmirov, Şəmiləti Süleymanlı, Mətləb Səfərlı və Rövşən Əsgərov iştirak edirlər.

Teatrın mətbuat xidmətinin məlumatına deyilir ki, martın 5-də tamaşaya daxil baxış keçirilib. Sonra aparılan müzakirələrdə məktəblilərdən ibarət alternativ bədii suranın üzvləri də iştirak ediblər.

"Tiq-tiq xanım" tamaşası martın 20-dən 26-dək hər gün 3 seans (saat 11.00, 13.00, 15.00) göstəriləcək.

"Mən bir sönməz ulduzəm ki..."

Yeni səhnə redaksiyası müasir zaman kontekstində", BXA-nın Sənətsənəşliq kafedrasının müdiri, Əməkdar incəsənət xadimi, professor Rafiq Sadiqov "Cəfər Cəbbarlinin teatrşünaslıq fəaliyyəti", İctimai fənlər kafedrasının müdiri, Əməkdar incəsənət xadimi, professor Maral Manafova "Cəfər Cəbbarlinin tərcümə yaradıcılığı", "Ədəbiyyat qəzetinin məsul katibi, yazıçı-publisist Atababa İsmayilov "Cəfər Cəbbarlinin dramaturgiya yaradıcılığı" mövzusunda məruzələrlə çıxış ediblər.

dimi, professor Maral Manafova "Cəfər Cəbbarlinin tərcümə yaradıcılığı", "Ədəbiyyat qəzetinin məsul katibi, yazıçı-publisist Atababa İsmayilov "Cəfər Cəbbarlinin dramaturgiya yaradıcılığı" mövzusunda məruzələrlə çıxış ediblər.

Milli Dram Teatrında "12-ci gecə..."

Azərbaycan Dövlət Akademik Milli Dram Teatrında Uilyam Şekspirin "12-ci gecə, yaxud hər nə istəsəniz" əsəri əsasında hazırlanan eyniadlı tamaşanın premyerası olub.

Tamaşanın quruluşçu rejissoru, rəssamı və musiqi tərtibatçısı Xalq artisti Azər Paşa Nematov, rejissoru Anar Sadiqov, rejissor assistenti Ceyran Həsənlı, vokal üzrə repertoru Zeynəb Səfina, video-vizualizasiya rəssamları Fərid Əhmədov və Azər Süleymanovdur.

Səhnə əsərində əməkdar artistlər Elşən Rüstəmov, Anar Heybətov, Ayşad Məmmədov, Aslan Şirin, Məsmə Aslanqızı, aktyorlar Elnar Qarayev, Vüsal Məmmədov, Ziya Ağa, Vüsal Mustafayev, Rəşad Bəxtiyarov, İlahə Həsənova, Nigar Güləhmədova, Xədicə Novruzlu və Əlif Cahangirov rol alıb.

Tamaşanın dekorasiyası ənənəvi formada yox, monitör vasitəsilə qurulub. Səhnə əsərində klassika ilə müasirliyin

mədəv və Azər Süleymanovdur.

Səhnə əsərində əməkdar artistlər Elşən Rüstəmov, Anar Heybətov, Ayşad Məmmədov, Aslan Şirin, Məsmə Aslanqızı, aktyorlar Elnar Qarayev, Vüsal Məmmədov, Ziya Ağa, Vüsal Mustafayev, Rəşad Bəxtiyarov, İlahə Həsənova, Nigar Güləhmədova, Xədicə Novruzlu və Əlif Cahangirov rol alıb.

Tamaşanın dekorasiyası ənənəvi formada yox, monitör vasitəsilə qurulub. Səhnə əsərində klassika ilə müasirliyin

vəhdəti əksini tapıb. Aktyorların geyimlərində həm Şekspir dövrünün, həm də müasir dövrün geyimlərinə müraciət edilib. Eləcə də musiqi seçiminə klassik

musiqi ilə yanaşı müasir musiqi, roka yer verilib. Böyük maraqla qarşılanan tamaşa haqqında növbəti sayımızda ətraflı şərhə açılaçaq.

İncəsənət məktəbində "O olmasın, bu olsun"

Masallı rayon 11 illik İncəsənət məktəbində şagirdlərin iştirakı ilə Üzeyir Hacıbəylinin "O olmasın, bu olsun" musiqili komediyası tamaşaya qoyulub.

Baletmeyster Gündüz Babayevin səhnələşdirdiyi operettanın tamaşasına məktəbin kollektivi və rayon ictimaiyyətinin nümayəndələri tərəfindən baxış keçirilib.

Əsasən rəqs kollektivinin ifasında oynanılan tamaşa alqışa layiq görülüb.

Məktəbin direktoru Azər Əhmədov uşaqlara və tamaşanın rejissoru Gündüz Babayev minnətdarlığını bildirib. Qeyd olunub ki, belə layihələr uşaqlarda incəsənətə meylli daha da artırır.

"Könül nəğmələri" adlı musiqi gecəsi

Beynəlxalq Muğam Mərkəzində Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universitetinin (ADMIU) Musiqi sənəti fakültəsi tələbələrini iştirakı ilə "Könül nəğmələri" adlı konsert keçirilib. Konsert 8 Mart – Beynəlxalq Qadınlar Gününe həsr olunub.

Gecədə tələbələr Aytac Fərəcova, Elçən Cəfərzadə, Xəsay Şıxıyev, Nəmin Məmmədli, Tərxan İbrahimov, Sinan Can Akar, Zəhra Babanlı, Valeriya Hüseynzadə, Məlik Məmmədov, Cavad Sultanov görkəmli bəstəkarlar Qotay Kazimi, Emin

Sabitoglu, Tofiq Quliyev, Elza İbrahimova, Rauf Hacıyev, Polad Bülbüloğlunun müxtəlif janrlarda yazılmış əsərlərini səsləndiriblər. Konsertin bədii rəhbəri ADMIU-nun Estrada sənəti kafedrasının müdiri, sənətsünası üzrə fəlsəfə doktoru, professor Məryəm Babayevadır.

"Qadın ürəyi" sərgisi

Martın 5-də Yeni Azərbaycan Partiyası (YAP) Yasamal rayon təşkilatının ofisində 8 Mart – Beynəlxalq Qadınlar Gününa həsr olunmuş "Qadın ürəyi" adlı sərgi keçirilib.

Tədbiri Azərbaycan Rəssamlar İttifaqının üzvü, sərginin kuratoru Elmurə İsgəndərova açaraq xanımları qarşıdan gələn bayram münasibətilə təbrik edib.

YAP-in Yasamal rayon təşkilatının sədri Tağı Əhmədov çıxışında qadınların dünyada rolundan, ölkəmizdə qadınlara verilən dəyərdən danışmış, Azərbaycan xanımlarının işgüzarlığından, qabaqcılığından bəhs edib.

Rəssam Qafar Sarıvalı və digər çıxış edənlər qadınların dünyada, ailədə, cəmiyyətdəki mövqeyindən söhbət açıblar.

Sonra tədbir iştirakçıları sərgi ilə tanış olublar. Sərgidə 50 rəssamın əsəri nümayiş etdirilib. Sonda rəssamlar fəxri fərman və diplomlarla təltif olunublar.

S.QALİBOĞLU

Nö19 (1604)

8 mart 2019

www.medeniyyet.az

sanat 5

"İpək Yolu" müsabiqəsi qaliblərinin konserti

Qazaxıstanın Pavlodar şəhərində keçirilən "İpək Yolu" beynəlxalq musiqi müsabiqəsində ölkəmiz də uğurla təmsil olunub. 22-28 fevral tarixində gerçəkləşən müsabiqənin fortepiano, vokal, simli, nefes, xalq çalğı alətləri nominasiyası üzrə 9 ölkədən 700 nəfərdən çox iştirakçı olub.

Müsabiqədə Bülbül adına Orta İxtisas Musiqi Məktəbi, Azərbaycan Milli Konservatoriyası nəzdində Musiqi Kolleji və İncəsənət Gimnaziyası, Bakı Şəhər Mədəniyyət Baş İdarəsi N.T.Quliyev adına 12 nömrli,

R.Hacıyev adına 15 nömrli, G.Şərayev adına 35 nömrli musiqi məktəbləri ilə yanaşı, Qara Qarayev adına Mərkəzi İncəsənət Məktəbinin tələbə və şagirdləri diplom və mükafatlarla layiq görülüb. Təmsilçilərimizi aparıcı konsertmeyster, Azərbaycan Milli Konservatoriyasının baş müəllimi Svetlana Əhmədova müşayiət edib.

Martın 4-də Qara Qarayev adına Mərkəzi İncəsənət Məktəbində müsabiqə qaliblərinin iştirakı ilə konsert təşkil edilib. Tədbirdə musiqi və incəsənət məktəblərinin direktorları, valideynlər iştirak edib.

Təbrizli sənətkar Gədəbəy Aşıq Məktəbində

Cənubi Azərbaycan aşıq sənətinin ünlü simalarından Cavad Məhərrəmi bu günlərdə Gədəbəy rayonunda olub. O, Azərbaycan aşıq sənətinin əzəmətli nümayəndələrindən olmuş Əməkdar mədəniyyət işçisi Sayad Pənahovun vəfatı ilə əlaqədar özünün ustadı bildiyi sənətkarın ailəsinə başsağlığı vermək üçün Təbrizdən Gədəbəyə gəlib.

Təbrizli sənətkar soydaşımızla Gədəbəy Aşıq Məktəbində görüş təşkil edilib. Aşıq Cavad Məhərrəmi məktəbdə dərslərin keçirilməsi ilə maraqlanıb, buradakı "Saz meşeyi" ilə tanış olub.

Məşhur aşıq məktəbin səhnəsində şagirdlərin çalğı və oxu ifalarını dinləyib və

fikirlerini söyləyib. O, dövlətin diqqəti sayəsində yaradılan bu sənət ocağına və şagird ifalarına heyranlığını gizlətməyib: "Mən ar-

tıq tam əmin oldum ki, Azərbaycanımızın aşıq sənəti zənginliklərə sahibdir, bu gənclər sabahın saz-söz sənətləri kimi tənəcəklər".

Aşıq Cavad Məhərrəmi məktəbdə ustad aşıq Vəli Miskininin "Canbağca səfəri" dastanının məşinə də baxıb. Məlumat verilib ki, bu dastanın tamaşaya hazırlanmasında məktəbin 25 nəfər müəllim və şagirdi iştirak edir. Sənətkar bu tamaşaya məmnuniyyətlə baxmaq istədiyini dilə gətirib.

Görüşün sonunda Cavad Məhərrəmi Gədəbəy Aşıq Məktəbinin müəllimi və şagirdləri ilə birgə bir neçə aşıq havası oxuyub.

Etibar ƏLİYEV
Gədəbəy Aşıq Məktəbinin direktoru

əvvəli sah. 1-də

İllərdə yorulmadan milli geyimlərimizi təbliğ və yeni nümunələrini yaradaraq təqdim edən Bakı Milli Geyim Evinin direktoru, modelyer-dizayner Könül Vəliyevə də həmin təşəbbüslərdəndir. Məsələyə daha peşəkər və əhatəli yanaşan xanım artıq bu sahəni kütləviləşdirməyi də bacarıb.

Yaradılışının 10-cu ildönümünü qeyd edən, bu illərə böyük işlər şığıdırmış bacaran Bakı Milli Geyim Evi yubileyedə filosoflara hazırlayıb. Geyim evinin rəhbəri ilə söhbətimiz də əsasən bu kontekstdə oldu.

"Azərbaycanın milli geyimləri onu geyinən və yaşıdan xalqın keçmişinə işıq tutmağa imkan verir. Təsəddüfi deyil ki, bizim milli geyimlərimiz xalq olaraq milli xüsusiyyətlərimizi, etnoqenezimizi, təsərrüfat məşğuliyyətimizi, məskunlaşdığımız ərazinin təbiət-geqrafı şəraitini, bədii yaradıcılığı, hətta düşüncə tərzini də özündə əks etdirir. Ümumiyyətlə, milli geyim bir mədəniyyət sahəsidir və daim araşdırma tələb edir" – fikirləri ilə söhbətə başlayan Könül xanım ötən illərə ekskurs etdi.

Müsaibimiz deyir ki, vaxtilə milli geyim axtardığı zaman sadəcə muzeylərdə qalan biriki nümunə ilə kifayətlənməli olurdu. Üstəlik, milli geyim dəyərkən təsəvvürü sırf rəqs, səhnə geyimləri ilə məhdudlaşdırırdı: "Bir dəfə "Səra xatun" qadın jurnalında xanımlar özünə xüsusi buraxılış hazırlamaq qarşına gəlirdi. Düşündük ki, ziyalı, millət vəkili, jurnalist xanımların milli geyimlərdə foto-sessiyası edib jurnalın bir nömrəsinə ona həsr edərk. O vaxt milli geyimlər geniş yayılmışdı. Muzeylərdən də götürmək mümkün deyildi. Çünki onlar muzey eksponatıdır. Düzüldür, bir neçə modelyerin milli geyimi vardı, amma onlara tam milli libas dəmək olmazdı. Ona görə də biz bu istiqamətdə işə başladığımızda daha dəvəsləndik və fəaliyyət yönünü bir az da genişləndirdik. Beləcə, "Ənənədən gələcəyə" layihəsini hər il reallaşdırmağa başladık".

"Ənənədən gələcəyə" - yolun başlanğıcı

Bu zaman içində milli geyimlərimizin araşdırılmasından kollektiv yaradılmasına müxtəlif səpkili fəaliyyət davam edir və ilk sərgi ilə tamaşaçıları onları tanışmış olur: "Azərbaycanın milli geyimləri uzun sürən və çox mürəkkəb inkişaf yolu keçmiş xalqın maddi və mənəvi mədəniyyətinin nəticəsidir. Hazırda milli geyimlər bir çox muzeylərdə qorunub saxlanılsa da, onların bərpası və tikilməsi ələ də asan deyil. Amma çox maraqlıdır. Milli geyimlərə olan marağın milli ornamətlərimiz, kəsimlərimiz,

geyimlərimizin hazırlanması üçün bəzə lazım olan təsvir və melumatlara gəlincə, onları bir sıra etnoqrafik kitablardan, tədqiqatçıların elmi əsərlərindən, eləcə də ədəbi nümunələrdən toplamış eskizlər çəkib bunların əsasında ərsəyə gətirdik. Bu araşdırmalar zamanı gördük ki, bizim milli geyimlərimiz nə qədər zəngindir. Onlarda həm bəlgəyə, həm təbəqəyə, həm də zamana görə çox fərqliliklər var".

Könül xanım hər il milli geyim nümunələrini hazırlayaraq Muzey Mərkəzində "Ənənədən gələcəyə" adlı sərgidə təqdim etdiklərini deyir. Bildirir ki, bu nümunələr həmçinin Dənizkənarı Milli Parkda keçirilən ümumxalq Novruz bayramı şənliklərində də göstərilir: "2010-cu ildə təşkil olunan ilk sərgidə Qarabağ, Gəncə, Naxçıvan, İrəvan, Qazax, Borçalı, Lənkəran, Qusar, Şəki, Şirvan və Bakını əhatə edən geyimlər sərgiləndi, həmçinin muğam kolleksiyamız izləyicilərin ixtiyarına verildi. İlk sərginin maraqla qarşılandığını gördükdə daha da həvəsləndik və fəaliyyət yönünü bir az da genişləndirdik. Beləcə, "Ənənədən gələcəyə" layihəsini hər il reallaşdırmağa başladık".

Dəbdə klassikaya qayıdış

Həmsöhbətim bildirir ki, hazırladıkları geyimlər milli xalcamız, musiqisimiz, mətbəximizlə yanaşı, xalqımızın estetik görüşlərinin təəcəssümüdür. Milli geyimdə xalqımızın həyat tərzi, istehsal səviyyəsi, estetik idealı əksini tapır: "Amma biz bu gün milli geyimi oldubgün kimi təqdim etməklə gənclərə sevdirdə, onların diqqətini cəlb edə bilmirik. Axiq hər dövrün də tələbləri var. Lakin bizim orijinal milli ornamətlərimiz, kəsimlərimiz,

parçalarımız var. Bunları yeni dəbdə uyğunlaşdırmaq lazımdır. Dəbdə klassikaya qayıdış fenomeni mövcuddur. Əgər bu gün Avropa ölkələrinin istehsalı olan geyimlərdə bizim nağıslardan, kəsimlərimizdən istifadə olunursa və bu maraqla qarşılanırsa, özümdə niyə bu nu təbii etməməliyik? Məncə, bu yolla biz milli geyimlərimizdə də lazımlı diqqəti cəlb edə bilərik".

"Başında ağ şalı var"

"Biz təkcə o geyimləri hazırlayıb sərgiləməklə kifayətlənmirik, yetişən nəsil arasında geyim təbliğatına da çalışırıq", - deyən Könül xanım ümumtəhsil və ali məktəblərdə simpozium, seminar və bu kimi təbliğat xarakterli aksiyalar təşkil etdiklərini diqqətə çatdırır: "Düşündük ki, bununla kifayətlənmək olmaz və təbliğat işi bir də tədris qolundan davam etməlidir. Bu ideyanın da icrasına başladıq. Beləcə, Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universitetində Bakı Milli Geyim Evinin Tədris və Təcrübə mərkəzi yaradıldı. Biz bu sahədə milli geyim mədəniyyətimizin elmi baxımdan araşdırılıb öyrənilməsinə nail oluruq. Bu yaxınlarda Bakı Milli Geyim Akademiyasını da təsis edəcəyik".

Bu gün öz əhatə dairəsini genişləndirən mərkəzin geyimləri uzaq Amerikada, Rusiyada, Çində, Türkiyədə, İngiltərədə, Koreyada sərgilənir. İlin sonunda isə Berlin və Parisdə də defilələr reallaşacaq: "Mərkəz olaraq daim Mədəniyyət Nazirliyinin dəstəyini hiss etmişik və buna görə nazirliyin rəhbərliyinə dərin minnətdarlığımızı bildirirəm".

Geyimlərdə heç bir ölkənin təsirinə rast gəlinmir

Söhbət əsnasında milli geyimlərin xüsusiyyətlərinə də toxun-

duq. Modelyer deyir ki, geyimlər hazırlanmazdan öncə muzeylərimizdə saxlanılan qadın milli geyimlər təhlil edilir, ensiklopediyalardan, milli geyimlərlə bağlı araşdırmalardan, yaşlı nəslin məsləhətlərindən istifadə olunur. Həmçinin bölgələrin milli geyim xüsusiyyətləri araşdırılır: "Bizim geyimlərdə heç bir ölkənin təsirinə rast gəlinmir. Azərbaycan bir neçə ölkə ilə həmsərhəddir. Amma maraqlıdır ki, bizim qadın milli geyimlər özünəməxsusluğunu qoruyub saxlayıb. Qadın Azərbaycanda milli kişi geyimləri bölgələr üzrə o qədər də fərqlənmir. Qadın paltarları isə parçaların rənginə, qol və yaxa kəsimlərinə görə fərqlənir. Bakı ilə Şamaxı-Sirvan zonasının geyimləri çox oxşardır. Naxçıvan-İrəvan zonasının geyimləri daha praktik olub. Hər bölgənin geyimlərini təhlil etsək, görərik ki, necə böyük zənginliklə qarşı-qarşıyıyıq".

Xaricdəki soydaşlarımız milli geyimlərimizə böyük maraq göstərir

Söhbətimizi yenidən təbliğat məsələsinə yönəldtik. Könül xanım bu işdə hər kəsi birliyə səslədi: "Xarici ölkələrdə yaşayan gənc soydaşlarımız milli geyimlərimizə xüsusi maraq göstərirlər. Hiss olunur ki, azərbaycanlılar öz tarixinə, milli geyimlərinə naik maraq göstərirlər, hətta onu təbliğ etməyə can atırlar. Bu amalda olan hər kəsi alqışlayıram və daim o təbliğat müəssisələrinə zövqlə dəstək oluram. Milli geyimlərimizin dünyada təbliğində sistemli və davamlı iş aparmalıyıq. İstər-istəmədən bütün fəaliyyətimizdə bu, ana xətt təşkil edir və çalışırıq ki, hər gün bu işə yeni insanları qoşum".

Muzeydə "Milli geyim incilərimiz" adlı sərgi

Xoşməz Tarix-Diyarşünaslıq Muzeyində "Milli geyim incilərimiz" adlı sərgi təşkil olunub. 8 Mart – Beynəlxalq Qadınlar Günü münasibətilə keçirilən sərgi şimal bölgəsinin və Azərbaycanın digər bölgələrinin milli geyim nümunələrinə həsr olunub.

Tədbirdə Xaçmaz Regional Mədəniyyət İdarəsinin rəisi Nazim Ağayev, Xaçmaz Rayon İcra Hakimiyyəti başçısının müavini Samir Nəmətov iştirak ediblər.

Muzeyin direktoru Pakizə Mehdiyeva sərgi haqqında məlumat verib. Bildirir ki, sərgidə 80-dək geyim və eksponatlar yer alıb. Sərgi özünəməxsus olaraq milli geyim nümunələri tikilib və hər bölgənin özünə xas elementləri

"Asırğaşa altınнан"

Bu gün gənclər, gözəllik vuruşu qadınlar daha çox diqqətə baxımlı və fərqli görünmək üçün, sanki yarışırırlar. Müxtəlif "brend"lərin geyimlərini qədrərlərlə doldurmaqla "qlamur" görünməyə çalışırlar. Görəsən, bu qışım insanlarımızda milli geyim markası təqdim etsək, necə geyinərlərmi? Həmsöhbətim bu layihə ətrafında çoxdan düşündüyünü və yaxşı qarşılanacağına inandığını deyir: "Bu ideya mənə artıq 10 ildir yaxındır. Bunu bir marka olaraq ələkmizdə və ondan kənarda necə satmaq olar məqamında bir az tərəddüd edirəm. Çünki milli geyim, adından da göründüyü kimi, müəyyən mərasimlərdə, tədbirlərdə, sərgilərdə gözəldir.

Onu kütləviləşdirmək üzərində çalışırıq və inşallah, qısa zamanda o brendi münasib qiymət və zəngin kolleksiyalarda təqdim edəcəyik".

Sırf geyimləri deyil, müəyyən detalları da gündəlik geyimimizə daşımaqla milliliyi nail ola biləcəyimizi deyən Könül xanım

həmcinslərinə müəyyən məsləhətlər də verdi: "Gündəlik həyatımızda da gözəl arxalıqlar, kürk və ləbbadələrdən istifadə edə bilərik. Həmçinin, milli geyimdə çox gözəl yaxa, qol və bel kəsimləri var və onların müəssir geyimlərimizin üzərində təbii görünür. Bu mənada kələğayılar, araqayılar, bəzək əşyaları ilə də milli geyim mədəniyyətimizi gündəlik həyatımızda tərkib hissəsinə çevirə bilərik".

"Arxalığın mısırını"

Mənfur qonşularımız milli musiqi və mətbəx incilərimizlə yanaşı, artıq milli geyimlərimizə də hücumə başlayıblar. Bunu ürəkəğrısı ilə dilə gətirən müsaibimiz müntəzəkli mübarizəni vacib sayır: "Təsəvvür ki, bədnam qonşularımız bu sahəyə də əl uzatmağa başlayıblar. Bu yaxınlarda ABS-də bir sərgidə arxalığımızı erməni geyimi kimi nümayiş etdiriblər. "Arxalığı" və "erməni geyimi" ifadələri gülcünə olsa da, onları bunu utanmadan bəyan edirlər və bu mənə dəhşət gətirir".

Söhbətin sonunda milli geyim həvəskarlarını martın 15-də Muzey Mərkəzində baş tutacaq "Ənənədən gələcəyə" adlı yubiley sərgisinə dəvət edən modelyer-dizayner hər kəsi milli geyimi sevməyə və qorumağa səslədi.

Həmidə NİZAMİQIZI

nəzərə alınıb. Quba kəndlərinin qədim geyim və həyat tərzini ifadə edən, muzey kolleksiyonlarında saxlanılan, milli geyimlərinin hazırladığı maketlər, milli geyimlərinin gətirdiyi iştirakçıların xüsusi marağına səbəb olub.

“Dağ yəhüdilərinin tarixi və mədəniyyəti” kitabının təqdimatı

Martin 5-də Dünya Dağ Yəhüdiləri Konqresi Bakı Kitab Mərkəzində “Dağ yəhüdilərinin tarixi və mədəniyyəti” adlı kitabın təqdimatını keçirib.

Konqresin prezidenti Akif Gilalov kitabın dünyanın müxtəlif ölkələrindən olan tanınmış alimlər qrupunun fundamental əsəri olduğunu bildirib.

Tədbirdə Azərbaycanın və Qafqazın dağ yəhüdilərinin tarixi barədə “Azərbaycanın dağ yəhüdiləri: Qafqaz Qüdsü və ya kiçik xalqın böyük taleyi” adlı film nümayiş etdirilib.

Azərbaycan Prezidenti Administrasiyası İctimai-siyasi məsələlər şöbəsinin baş məsləhətçisi Məhsəti Əliyeva qeyd edib ki, Azərbaycan yəhüdiləri ölkəmizdə, demək olar ki, heç bir vaxt hər hansı antisemitizm təzahürləri ilə qarşılaşmayıblar. Azərbaycan da yəhudi imcasının bir çox nümayəndələri respublikanın siyasi, elmi, mədəni, sosial və iqtisadi həyatında fəal iştirak ediblər və bu gün də etməkdədirlər. Diqqətə çatdırılıb ki, Heydər Əliyev Fondunun “Azərbaycan – tolerantlıq ünvanı” layihəsi çərçivəsində Bakıda yaşayan yəhudi uşaqları üçün “Xabad-Or-Avner” təhsil mərkəzi inşa edilib. 2010-cu ildə istifadəyə verilən 450 şagird yerlik mərkəzdə yəhudi mədəniyyətinin əsasları tədris olunur.

Azərbaycanın Avropa yəhüdilərinin rəvvini Şneyer Seqal qeyd edib ki, Azərbaycanda dağ yəhüdilərinin taleyi çox mətləblərdən, ən əsası Azərbaycan xalqının tolerantlığından xəbər verir. Ölkəmizdə səfərdə olan ATƏT Parlament Assambleyası yanında İtaliya nümayəndə heyətinin sədri, İtaliya Deputatları Palatasında Xarici əlaqələr komissiyasının sədr müavini Paolo Qrimoldi də tədbirə qatılıb. O bildirib ki, tolerantlığın və dini dəyərlərin təbii təvassülün Azərbaycan dostluq və tərəqqi nümunəsidir. Burada müxtəlif xalqların, dini konfessiyaların nümayəndələri sülh və həmrəyliyi şəraitində yaşayırlar.

Milli Məclisin deputatı, publisist Elmira Axundova, tarixçi Fuad Axundov öz çıxışlarında dövlətimizin dərin bərabərliyəqulluq və təndəşlik olan, ölkəmizin quruculuq həyatında fəal iştirak edən, azərbaycanlılarla bərabər ölkəni müdafiə edən dağ yəhüdilərinin Azərbaycanda yaşaması tarixindən söhbət açıblar.

Tədbirdə nadir fotoskillərdən və arxiv sənədlərdən, dağ yəhüdilərinin ənənəvi sənətkarlıq nümunələrindən ibarət sərgi təşkil edilib.

6 yaddaş

Şəki Azərbaycanın ədəbiyyat və mədəniyyətinin inkişafına mühüm töhfələr verən tanınmış şəxsiyyətlər diyəridir. Bu ədəbi mühitdə yetişən söz adamları arasında İsmayıl bəy Nakamın özünəməxsus yeri var.

İsmayıl bəy Məhəmməd bəy oğlu Sədrəddinbəyov 1829-cu ildə Şəki şəhərində dünyaya göz açıb. Ulu babaları əslən şamaxlı olub, İbtidai təhsilini mollə məktəbində alır. Ərəb-fars dillərini öyrənir. Sonra atası evə rus dili müəllimi dəvət edir və o, üç ilə yaxın rus dilini öyrənir. Dünyağörüşünün artması məqsədilə bir sıra Şərq ölkələrində olur, zəngin bilik qazanır.

Görkəmli ədəbiyyatşünas, akademik Feyzulla Qasımqadə arasıdırmasında yazır: “Ədəbi məclislər dövründə Şəkidə yetişən lirik şairlər içərisində əsas yeri İsmayıl bəy Nakam tutur. O, hərtərəfli təhsil əlaqələri və ərəb dillərini mükəmməl bilib. Bahar Şirvani kimi o da gənc yaşlarında Hindistana və Yaxın Şərq ölkələrini gəzib, klassik ədəbiyyatla, xüsusilə Məhəmməd Füzuli və Nizami Gəncəvinin əsərləri ilə yaxından tanış olub”.

Maarifçi-ədəbiyyatşünas Firidun bəy Kəçəri qeyd edir ki, dövrünün ziyalı və qədərbilən şəxsləri şairə dərin hörmət bəsləyib maddi, mənəvi yardım göstərirlər. Şair “Məcnun və Leyli” poemasının sonunda qutqışını Mehdi bəy Qədirbəy-zadəni minnətdarlıqla yazıdır. F.Kəçəri şairin yaradıcılığında bəhs edərkən yazır: “Nuxa şairlərinin ən məşhuru və müqəddirisi İsmayıl bəy Nakamdır. Tamamı-Şəki mahalında əvvəlnci şair hesab olunur. Əsərlərindən ibarət üç böyük divanı var. Onlardan biri “Gənci-ədəb” (“Ədəb xəzinəsi” – red.) məşhur və otuz bir məqalədən ibarət bir kitabdır. Şairin gəlib bizə çatan əsərlərindən görünür ki, onun çox açıq və rəvan təbi olub”.

F.Qasımqadə “XIX əsr Azərbaycan ədəbiyyatı tarixi” kitabına İ.Nakamın üç qəzəlini, bir qəsidəsini və iki tərcibəndini

daxil edib. Daha sonra şairin sənətkarlıq məharətindən bəhs edib, ana dilinə üstünlük verəməsi təqdirləyici hal kimi qiymətləndirib. Şair bir neçə dil bilse də, əsərlərini doğma Azərbaycan dilində yazıb. Onun Azərbaycanın digər bölgələrində yaşayıb-yaradan tanınmış simaları dostluq əlaqələri olub. Şamaxıda böyük şair Seyid Əzim Şirvani, Qutqışında (Bakı Qəbələ) Mehdi bəy Qədirbəy-zadə, Bakıda milli məsənət Hacı Zeynalabdin Tağıyev və başqaları daim şairə hörmət və ehtiramla yanaşıblar. Hətta H.Z.Tağıyev onun əsərlərini nəşr etdirmək üçün təşəbbüs göstərib, lakin bu xoş arzusu reallaşmayıb.

İ.Nakam “Divani-bədi”, “Xəyalətli-pərişan” adlı divanların, “Gəncineyi-ədəb”,

Həyatı təxəllüsündə təzahür tapan şair

“Fərhad və Şirin”, “Məcnun və Leyli” adlı klassik üslubda qələmə aldığı inşəcmil epik poemaların, nəsrilə yazdığı didaktik məzmunlu “Dörd əfəndi” və “Lətifnəmə” əsərlərinin müəllifidir.

Onu da qeyd edək ki, Nakamın yaşayıb-yaradıldığı dövrün ədəbi məclislərində parakəndəlik döyürdü. Nizaminin, Füzulinin əsərlərinə nəzire yazmaq bir ənənəyə çevrilmişdi. Şəkidə isə heç bir ədəbi məclis fəaliyyət göstərmirdi. Odu ki, Şəkidə yaşayan şairlərin yaradıcılığına müəyyən istiqamət verən olmadı. Mahalın görkəmli şairləri Şirvan və ya Qarabağ şairləri ilə qismən əlaqə saxlaya bilirdilər. İ.Nakamın “Beytüs-Səfa” adlı məclisi ilə yazışmaları olub. O, 1905-ci ildə əsərlərinin üzünü köçürərək divan tərtib edib.

Müəllif bəzi əsərlərində taleyindən şikayətlənərək həyata göz açdığı vaxtdan qocalana qədər özünün pərişan, bəgrişan qan olduğunu yazıb. Bunu şair qəhrəman Məcnunun dilindən belə ifadə edir:

*Açıb göz, bağrımi qan görmüşəm mən,
Məni böylə pərişan görmüşəm mən.*

Şairin çətin güzəranı onun təxəllüsündə də öz təzahürünü tapıb. O, gec ələ həyatı qurduq, lakin çox sevdili həyat yoldaşı Fatma xanımı vaxtsız itirib. Bu itikdən çox pərişan olur, yaşamaq əzmi zəifləyir. Səhəri gündən-günə pişgəzir, ağır xəstəlikdən əzab çəkir. Yazıb-yaratmaq imkanlarını itirən şair “Lətifnəmə” əsərini başa çatdırır.

İsmayıl bəy Nakam 1906-cı ildə Şəkidə vəfat edib. Hazırda Şəki Şair Mərkəzi kitabxanası şairin adını daşıyır.

Savalan FƏRƏCOV

Tofiq Cavadov XX əsr Azərbaycan rəngkarlığının tanınmış nümayəndəsi, yaradıcılığında milli təsviri sənətin bir sıra xarakteristik xüsusiyyətlərini vaxtdən və avonqor çərayının inkişaf tendensiyalarını müəyyənəlməyə nail olmuş istedadlı sənətkardır.

O, 1925-ci ildə Bakıda dünyaya göz açmışdır. Təsviri sənətə olan marağı onu 1948-ci ildə Özüm Özimizdə adına Azərbaycan Dövlət Rəssamlıq Məktəbinə gətirmiş, rəngkarlıq fakültəsinə daxil olmuşdu.

1950-ci illərin ikinci yarısından etibarən Tofiq Cavadov forma və məzmun axtarışlarında yeni mərhələyə – sərt və ekspressiv realizm və ya daha dəqiq, neorealizm dövrünə keçir. Rəssam bu dövrdə yaradığı sənaye kompozisiyaları ilə, fəhlə, dost və yaxınlarının portretləri ilə ilk növbədə yeni forma və ifadə axtarışlarına baş vurur, dövrünün təsviri sənət kanonları ilə bəzişməz ziddiyyət təşkil edən kompozisiyalar yaradır.

Neorealizm mərhələsi neft və ağır sənayeye həsr olunmuş tabloların və fəhlə obrazlarının

timsalında özünü daha qabarıq büzüşür verir. Baş verənləri dərinlən, bilavasitə içəridən hisslər etmək üçün Tofiq Cavadov günləri Bakı və Sumqayıtın zavod və fabriklərində gedən iş prosesini izləyir, çoxsaylı etüd və eskizlər edir. Bu dövrün məhsulu olan “Neftçilər” (“Növbədən

“Neftçilər”

gələnlər”), “Sənaye mənzərəsi”, “Operator qız”, “Neftçi”, “Poladardən sexdə”, “Poladardən portret” və bu sıradan olan digər monumental əsərlərin kompozisiya quruluşlarının dinamik

liyi və ekspressivliyi xarakteristik şəkli alır. “Neftçilər” əsərində sərtlik, rənglərin kəskinliyi, yaxınları sanki bir-birini tamamlayıb və rəssamın yaradıcı ruhundan xəbər verir.

Fəhlə obrazlarından fərqli olaraq, rəssamın sənaye motivi mənzərələri monumentallığında

“Çenlər”

və sərtliyə baxmayaraq, dramatik deyil. Əksinə, “Lökətan”, “Sənaye mənzərəsi”, “Çenlər”, “Sexdə” kimi bir sıra ekspressiv əsərlərə romantik ruh hakim olmuşdur. Düzbucaqlı və dəri

diyi kimi, Tofiq Cavadovun çoxlu sayda əsərini öz əli ilə mahv etmişdir. O, bəyənmediyi, razı qalmadığı əsərlərini mahv edirdi. Ya hər şey, ya da heç nə! Bu, onun sənət meyarı idi.

Hayatını da bu prinsip əsasında qurmuşdu. Yaradıcılıqdan kənar həyat onun üçün mümkünəz idi.

Tofiq Cavadov milli rəssamlıq məktəbinin əla nadir nümayəndələrindəndir ki, yaradıcılığında həm Azərbaycan təsviri sənəti, həm də XX əsrin əvvəllərində təşəkkül tapan Avropa və rus avangard incəsənətinin inkişafını yüksək pəşəkərliliklə əks etdirməyə çalışmışdır. Bütün yaradıcılığı boyu yeni forma, üslub və kompozisiya axtarışlarında oldu. O, rənglərin tərkibi və kətan üzərindəki qurultu müxtəlif eksperimentlər aparırdı. Bu eksperimentlər rəssamın istədiyi koloriti almaq və eləcə də onun ifadə və gücünün rəngarəngliyinə nail olmaq məqsədi daşıyırdı.

Rasim Babayev xatırlayırdı ki, Tofiq Cavadov kimyəvi tərkibinə görə bir-birilə tərs mütənəşiblik təşkil edən rəngləri qarışdırmaqla və hətta kətanın üzərini anənəvi qurultu deyil, ən adi diş tozu ilə qurutmaq istədiyi effekti almaqda çalışırdı. Bununla da rənglərin daxil gücünü artırmaqla yanaşı, yağlı boyanın verdiyi xarici parlaqlıqdan qaçmağa müvəffəq olurdu.

O, bu parlaqlığı sevmirdi. Belə bir yanaşma, həqiqətən də, Tofiqsayağıdır.

Rəssamın ən məşhur əsərlərindən olan “Külək” onun ən dramatik tablosudur. Ədərsə Sərt Əbəron küləyə qarşı hərəkət edən bir qrup qadın təsvir olunub. Yıxılmamaq üçün ağac budaqlarından yapışan qadınları külək yerdən qoparıb uçurmaq gücündədir. Sərt küləyə qarşı gələn və nəməlum istiqamətdə hərəkət edən qadınların hərəkət təsviri mənə etibarlı çox dərinlik. Bu, sanki, həyat yükünün ağırlığını çiyinlərində çəkan bəşər övladının simvolik təsviridir. Rəssamın bu simvolu qadın obrazında verməsi həq də təsadüfi deyil. Axı qadın həm yazı verib, onun intahəsiz davamlılığını təmin edən ananın, həm də bəşər övladının sonuncu mənəzli olan ana torpağın təvassülüdür. Məzmun etibarilə bu tablo rəssamın öz həyatına yazdığı rekvilyemdir...

Tofiq Cavadov 20 avqust 1963-cü ildə Moskva-Serpuxov elektrik qatırında bədbəxt hadisə nəticəsində həlak olmuşdur.

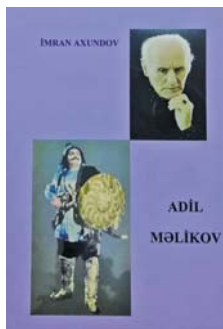
Günəş ZAMANOVA
Azərbaycan Dövlət Rəsm Qalereyasının əməkdaşı

Opera səhnəmizin Koroğluşundan Vəqifinədək

Bu günlərdə fəlsəfə doktoru İmran Axundovun “Adil Məlikov” adlı monoqrafiyası ilə tanış olum. Monoqrafiya Azərbaycan Dövlət Akademik Opera və Balet Teatrının solisti, görkəmli vokalist, lirik-dramatik tenor, Əməkdar artist mərhum Adil İbrahim oğlu Məlikovun (1933-2009) ifa etdiyi partiyaların tədqiqinə həsr edilib. Kitab daha vokalist, SSRİ Xalq artisti Bülbülün əziz xatirəsinə ifah olunub.

İki fəsildən ibarət monoqrafiyada ilkin olaraq Azərbaycan opera sənətinin tarixinə nəzər salınır. Birinci fəsildə Adil Məlikovun böyük məharətlə yaratdığı Koroğlu obrazı haqqında söhbət açılır. Müəllif onun ifasını böyük Bülbülün yaratdığı Koroğlu obrazı ilə müqayisə edir və A.Məlikovun Bülbülün yaratdığı obrazdan bəhrələndiyi qənaətinə gəlir.

Daha sonra İmran Axundov A.Məlikovun ömrü yolu haqqında yazır, uşaqlıq illərinin çox əzyiyyəti keçdiyini, altı yaşlı olanda atasının dünyasını dəyişdiyini qeyd edir. O zaman kimsənin ağlına gəlməzdi ki, şairin qarşısında iki ciğir açılacaq: biri futbolçu, digəri isə aktyorluq. A.Məlikov bir müddət futbol həvəs göstərsə də, onu daha çox teatr sənəti maraqlandırirdi. O, əvvəlcə A.Zeynalı adına Musiqi Məktəbində Firudin Mehdiyevin sinfində, daha sonra Azərbaycan Dövlət Konservatoriyasında Bülbülün sinfində təhsil alır. Müəllif A.Məlikovun xatirələrindən örnek verir:

“Bülbül səsimə qulaq asdı və xoşuma gəldi. Sevincimin həddi-hüddudu yox idi. Belə bir sənətkarın sinfində olmaq böyük xoşbəxtlik idi. Bülbül səsimi dinlədikdən sonra dedi ki, gəndən Koroğlu hazırlayacağam. Təxminən bir il ərzində o mənə Koroğluya hazırladı. Hətta Polad (Polad Bülbüloğlu – red.) mənə danışırdı ki, onda atam evə sevinə-sevinə gələrdi. Səbəbini soruşduqda deyirdi ki, sinfinə bir rayonlu oğlan gəlib, onu Koroğlu kimi səhnəyə çıxarcacaq. Sonra qismət ələ gətirdi ki, bir il sonra Bülbül dünyasını dəyişdi.

Manirli Şövkət Məmmədova məşğul oldu. İnstitutu qurtarıb təyinatını opera teatrına aldım”.

İ.Axundov monoqrafiyada “Koroğlu” operası və vokalistin ifası haqqında yazır: “Tamaşaçılara təqdim olunan “Koroğlu” hər zaman olduğu kimi yenə də Azərbaycan operasını yeni zirvələrə qaldırırdı. Bu opera böyük həyat və sənət təcrübəsi keçmiş, neçə onilliklər davam edən bir yaradıcı şəxsiyyətin fəxrkürdünün məhsulu idi. Əsərin süjet xətti xalqın keçmişindən götürülürmüşdür, ruhu və əsas ideyası müasir zamanla səsləşirdi. Muğam kökü üstə bəstələnməsi bu operada xalqın azadlığı, səadəti, qəhrəmanlığı yüksək bədii səviyyədə tərənnüm edilirdi. Əməkdar artist A.Məlikovun ifasında artıq birinci pərdədəki “Səni girdəlmə” ariozosunda Koroğlu seven aşiq kimi canlandırılır”.

Müəllif sonra A.Məlikov Vəqif partiyası (bestekar Ramiz Mustafayevə eyniadlı operası – red.) üzərində böyük əzmkarlıqla çalışmasından söhbət açır. Onun ifasında böyük mütefəkkir şairin həyatından çətinlikləri dolğun göstərməyə müvəffəq olduğunu vurğulayır: “A.Məlikovun ifasında Vəqif təbiəti və gözəlliyi vurğulayır, düşməne isə amansız olan dövlət xadimi idi. Vəqif – Adil Məlikovun uvertürdən sonra təbiətin qoynunda “Mən cahan mülkündə mültaq doğru halət görmədim”

başlığı ilə ifa etdiyi şikayətnaməsində haqsızlığı qamçılıyır. Səhnədə baş verən hadisələrin dinamikası musiqi sədaları altında pik nöqtəyə çatır. Vəqif onun yaradıcılığında yeni bir sənəti qəhrəmanı idi. O da Koroğlu kimi xalqın düşündü. Lakin bu düşüncələrdə fərq vardır. Koroğlu zülmə qalib gəlməyi, silahda. Vəqif isə elmdə görürdü...”.

Monoqrafiyanın ikinci fəsi “Aktyor, vokalist və müxtəlif xarakterli partiyalar” adlanır. Tədqiqatçı qeyd edir ki, A.Məlikov Azərbaycan operalarının (Koroğlu, Vəqif, Balas və b.) daha uğurlu addımlar atıb. Onun bir vokalist kimi yüksək pəşəkərliliyi bu operalarda daha aydın nəzərə çarpırdı: “O, hər zaman Bülbül məktəbinin layiqli davamçısı olduğunu ifadəsi ilə hiss etdirirdi. Böyük novator Bülbülün ifaçılıq üslubunu, oxuma texnikasını, təcrübəsini, musiqini milli koloritə bəzəmə üslubunu, bütün bunları vəhdətdə birləşdirməyi öyrənmişdi və öz ifasında bacarıqla istifadə edirdi”.

Müəllif monoqrafiyada səhnəyə qoyulan operaların və aktyor ifasının dolğun şəkildə oxucuya çatdırılmasını nail ola bilib. Onu da qeyd edək ki, A.Məlikov 1965-ci ildə konservatoriyasını bitirən zaman dövlət imtahanında Fikrət Əmirovun “Sevil” operasında Balasın partiyasını uğurla ifa edib və ona Opera və Balet Teatrına təyinat verilib.

İ.Axundov tədqiqatın sonunda A.Məlikovun yaradıcılığı haqqında mülahizələrini ümumiləşdirərək yazır: “A.Məlikov təkə böyük partiyaları deyil, kiçik hecmli, zəngin xarakterli partiyaları da böyük həvəslə ifa edirdi. Və zəif hesabına bu kiçik obrazları da bitkin roller səviyyəsinə qaldıra bilirdi. O, oxumadığı, susduğu səhnələrdə belə özünün səhnə plastikası ilə tamaşaçıları düşündürürdü. A.Məlikov Azərbaycan, Rusiya və Avropa operalarında müxtəlif xarakterli partiyaları ifa edib. Onun yaradıcılıq imkanlarının əhatəsi geniş və zəngin idi. Belə bir səviyyədə ifaçı olmaq A.Məlikovun vokal sənətinin mürəkkəb texnikasına mükəmməl sahib olması göstərir”.

Görkəmli rus teatr rejissoru, pədaqoq K.S.Stanislavski yazır: “Operalarda təkə yaxşı xanəndə deyil, həm də yaxşı aktyor olmaq lazımdır. Burada dramatik və vokal-musiqi uyğunluğu zəruridir”. Ömrünün bütün bir hissəsini Azərbaycan opera sənətinə həsr edən istedadlı aktyor, Əməkdar artist A.Məlikov da bu silsilə yaradıcı şəxslər sıyahısına daxildir. Fəlsəfə doktoru İmran Axundovun ərsəyə gətirdiyi “Adil Məlikov” monoqrafiyası sənətkarın səhnə fəaliyyətində daha dərinlən öyrənilməsi və növbəti tədqiqat işlərinə aparılması baxımından daha təqdirləyici mənəbirdir.

Anar BÜRCÜLİYEV
teatrşünas

Daşkənddəki Azərbaycan Mədəniyyət Mərkəzində uşaqlar üçün Novruz şənliyi

Özbəkistandakı səfirliyimizin nəzdində fəaliyyət göstərən Heydər Əliyev adına Azərbaycan Mədəniyyət Mərkəzində (AMM) Daşkənd vilayətinin Buxa şəhərinin 15 nömrəli uşaq evinin sakinləri üçün Novruz bayramı ətrafında şənlik təşkil edildi.

Əvvəlcə uşaqlar və müəllimlər AMM-in foyesində təşkil olunan kitab, foto, Azərbaycanın mar-

zələri, Qarabağın milli qadın və kişi geyimləri, suvenirlerden ibarət sərgi ilə tanış olublar.

Mədəniyyət mərkəzinin direktor müavini Polad Zeynalov iki ölkənin dostluğundan danışdı, xalqlarımız arasında əlaqələrin gələcək inkişafında böyüməkdə olan nəslin üzərinə böyük məsuliyyət düşdüyünü qeyd etdi. O, çıxışında Azərbaycan dövlətinin, Heydər Əliyev Fondunun ölkəmizdə uşaq evlərinə qayğısından danışdı.

Sonra uşaqlar AMM-in nəzdindəki "Azərbaycan qızları" uşaq rəqs ansamblının iştirakı ilə özbək və dünya xalqlarının mahnı və rəqslərindən ibarət konsertə baxıblar. Konsert başa çatdıqdan sonra uşaqlar bayram süfrəsinə dəvət olub, plov və şirniyyatlara qonaq ediliblər.

İçərişəhərdə "Bahar qalası" festivalı təşkil olunacaq

"İçərişəhər" Dövlət Tarix-Memariq Qoruğu İdarəsi paytaxt sakinlərini və şəhərimizin qonaqlarını baharın müdafiəsi, Azərbaycan xalqının milli adət-ənənələri ilə zəngin Novruz bayramı münasibətilə keçiriləcək "Bahar qalası" festivalına dəvət edir.

İdarədən bildirilib ki, martın 20-dən 26-dək davam edəcək festivalda Qoşa qala meydanındakı dekorasiyalar qonaqları paytaxtımızın keçmişinə sayə-həta aparacaq. Festival ərzində hər gün konsert proqramları təqdim olunacaq, "Şərq bazarı" təşkil ediləcək.

Qız qalasının arxasındakı meydanı İçərişəhər sakinlərinin qonaqlara öz qonaqpərvərliklərini nümayiş etdirmək, onlara Bakı mətbəxinin zənginliklərini sərgiləmək və əlavə gəlir əldə etmək üçün üç saatlıq nöqtəsi təmənnasız istifadəyə veriləcək.

Qız qalası qarşısında yerləşən meydanı ölkəmizdə yaşayan xalqların uşaq ansambları öz milli geyimlərində rəqslər və nəğmələr ifa edəcəklər.

Festival çərçivəsində martın 23-də Qoşa qala meydanında Türkiyənin gənc estrada ulduzu Aleya Tili konsert proqramı ilə çıxış edəcək.

Burada dulusçu, xalçaçı, papaqçı, xarraz, kuklaçı, zərgər kimi sənətkarların əl işlərinin sərgi-yarmarkası, ustad dərsləri təşkil olunacaq. Festival boyunca kulinarlar tərəfindən milli mətbəx nümunələri hazırlanacaq, animatorlar çıxış edəcək, ayaclıcaq və musiqili proqramlar təqdim olunacaq.

Festivalda may ayında finalı Bakıda keçiriləcək UEFA liqasının brend zonası da yaradılacaq, Azərbaycan Futbol Federasiyaları Assosiasiyası tərəfindən futbol meydançası qurulacaq və idmançılarla imza günləri təşkil ediləcək.

Həmçinin bayram günlərində Novruza həsr olunmuş musiqili teatr tamaşası nümayiş etdiriləcək.

Daha bir Novruz festivalı Sahil bağında keçiriləcək

Dövlət Turizm Agentliyinin və Azərbaycan Turizm Bürosunun dəstəyi, Bakı Turizm İnformasiya Mərkəzinin təşkilatçılığı ilə builki Novruz şənlikləri festival formatında təşkil olunaraq 20 gün davam edəcək. Festival "Sahil bağında" martın 10-dan 30-dək keçiriləcək.

Festival ərazisi Novruz elementləri və 4 çərşənbəyə müvafiq təbiət rəmzlərinə uyğun dekorasiya edilərək, tematik hissələrə bölünəcək. Festival zonası axşam saatlarında ziyarətçilərə açıq olacaq.

Burada dulusçu, xalçaçı, papaqçı, xarraz, kuklaçı, zərgər kimi sənətkarların əl işlərinin sərgi-yarmarkası, ustad dərsləri təşkil olunacaq. Festival boyunca kulinarlar tərəfindən milli mətbəx nümunələri hazırlanacaq, animatorlar çıxış edəcək, ayaclıcaq və musiqili proqramlar təqdim olunacaq.

Festivalda may ayında finalı Bakıda keçiriləcək UEFA liqasının brend zonası da yaradılacaq, Azərbaycan Futbol Federasiyaları Assosiasiyası tərəfindən futbol meydançası qurulacaq və idmançılarla imza günləri təşkil ediləcək.

Həmçinin bayram günlərində Novruza həsr olunmuş musiqili teatr tamaşası nümayiş etdiriləcək.

İstanbulda azərbaycanlı rəssamın

"Bəyaz körpü" sū

Azərbaycanın Xalq rəssamı, UNESCO-nun nəzdində Dünya Rəsm Akademiyasının üzvü, ADMU-nun professoru Arif Əzizinin əsərləri İstanbulda sərgilənir.

Üsküdar Bələdiyyəsinin dəstəyi ilə martın 6-da "Yeni məkan" qaleresində ("Nəvməkan Galeri") təşkil olunan "Bəyaz körpü" adlı sərginin açılış mərasimində çıxış edən rəssam İstanbulda əsərlərinin ilk dəfə 1995-ci ildə nümayiş olunduğunu diqqətə çatdırıb. Sərginin adı ilə bağlı danışan A.Əziz bəyazın saflıq və təmizliyi, körpünün isə insanların bir-birinə yaxınlaşmasını rəmzi olduğunu bildirib. Tədbirdə çıxış edən Üsküdar Bələdiyyəsinin sərhəni Hilmi Türkmen deyib: "Azərbaycanla Türkiyə arasında sərhəddin olmasına baxmayaraq biz iki dövlət bir millətiq", - deyə qeyd edib. H. Türkmen bu cür tədbirlərin iki ölkə arasındakı bağlarını daha da möhkəmlənməsinə xidmət etdiyini söyləyib.

Sərgi çərçivəsində "Trio Mirakulum" qrupunun ifasında Azərbaycan və Türk musiqiləri səsləndirilib.

Rəssamın son 20 ildə işlədiyi 86 rəsm əsərinin yer aldığı sərgi aprelin 12-dək davam edəcək.

Rusiyanın Qızıl Ordu Xoru Türkiyədə konsert verəcək

Rusiya Müdafiə Nazirliyinin A.B.Aleksandrov adına Mahnı və Rəqs Ansamblı 9-11 mart tarixində İstanbulda sənətseverlərə görəcəkdir.

Qızıl Ordu Xoru, orkestr, rəqqas və solistlərdən ibarət 120 nəfərlik heyətin konsertləri "2019: Türkiyə-Rusiya mədəniyyət və turizm il" tədbirləri çərçivəsində gerçəkləşəcək.

Yaranmasının 91-ci ilini qeyd edən ansamblın İstanbulda keçiriləcək pulsuz konsertində Rusiyanın aməkdar artistləri Natalya Moskvinə, Pavel Maksimov, Valeri Qavva və Vadim Ananyevlə yanaşı, beynəlxalq müsabiqələr laureatı Maksim Maklakov da çıxış edəcək. Repertuarında 2 mindən çox əsər olan Qızıl Ordu Xoru "İstiqal marşı", "Sevdan olmasa" və "Çanaqqala türkü"nü də səsləndirəcək.

Mehpə SULTANOVA
Ankara

Ankarada "Azərbaycan mətbəxi həftəsi"

Ölkəmizin Türkiyədəki səfirliyinin təşkilatçılığı ilə Ankarada "Azərbaycan mətbəxi həftəsi" keçirilir.

Heftənin açılış mərasimində Türkiyə siyasi dairələrinin, Ankarada akkreditasiya olunmuş diplomatik missiyanın nümayəndələri, media mənsubları iştirak ediblər.

Səfir Xəzər İbrahim Azərbaycan mətbəxinin dünyanın ən qədim, zəngin və ləzzətli mətbəxlərindən biri olduğunu vurğulayaraq həftə ərzində təqdim olunacaq yeməklərimizin maraqla qarşılanacağına inandığını deyib.

Sonra tədbir bədii hissə ilə davam etdirilib. Pianoçu Nailə Əhmədova tərəfindən Azərbaycan bəstəkarlarının mahnılarını səsləndirilib. Pianoçunu skripkada Hüseynali Hüseynaliyev müşayiət edib.

Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqının sədri, Xalq artisti, professor Fərid Əzizadə, katiblər Cəlal Abbasov, Sərdar Fərocof, Aliyev Məmmədova, İttifaqın İdarə heyəti və kollektiv Bəstəkarlar İttifaqının üzvü İsmayıl Əliyevə həyat yoldaşı

Məhəbbət xanımın

vəfatından kədərli olduğunu bildirir və dərin hüznü başsağlığı verir.

Allah rəhmət eləsin.

Bakıdakı Rusiya İnformasiya-Mədəniyyət Mərkəzində qadınlar bayramı

Martın 5-də Rusiya İnformasiya-Mədəniyyət Mərkəzində Rusiyanın Azərbaycanlı səfirliyinin, "Rossotrudniçestvo" agentliyinin Azərbaycanlı nümayəndəliyinin və "Russian Business Group" jurnalının dəstəyi ilə 8 Mart – Beynəlxalq Qadınlar Gününa həsr edilmiş tədbir keçirilib.

"Rossotrudniçestvo" agentliyinin ölkəmizdəki nümayəndəliyinin rəhbəri Valentin Denisov tədbiri açaraq bildirib ki, bayram şərəfinə mərkəzdə "Moskva-Bakı. Qadınların baxış" adlı sərgi keçirilib. Bu layihə 2018-ci ildə təqdim edilmiş "Moskva-Bakı. Kilometrəfər arxasından baxış"

adlı ekspozisiyanın davamıdır. Belə fotosərgilərin məqsədi Rusiyada yaşayan və böyük uğurlar qazanmış azərbaycanlı qadınları ictimaiyyətə tanıtmaktır.

Azərbaycan Respublikası Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsinin (AQUPDK) sədri Hicran Hüseynova sərginin təşkilatçılığına təşəkkürünü

bildirib: "Sevindirici haldır ki, bu gün burada Rusiyanın ictimai həyatına böyük töhfələr verən 36 azərbaycanlı qadının fotoportreti asılıb. Mən uzun illər boyu Rusiyada yaşamışam, bu ölkə mənim üçün ikinci Vətən olub. Çox şadam ki, ölkəmizi dostluq və tərəfdaşlıq telləri bağlayır".

Azərbaycan Musiqi Mədəniyyəti Dövlət Muzeyinin direktoru, Əməkdar mədəniyyət işçisi Alla Bayramova tədbir iştirakçılarına Qəmə Almazadə, Şövkət Ələkbərova kimi görkəmli azərbaycanlı qadınlar haqqında danışdı. O vurğulayıb ki, adları ölkəmizin incəsənət tarixinə qızıl hərflərlə yazılmış qadınlar Azərbaycanı bütün dünya iləyaqətlə təmsil ediblər. Tədbir konsert proqramı ilə davam edib.

Dünyanın ən varlı qadını

Məşhur kosmetika şirkəti sahibinin varisi

"Forbes" jurnalı 2019-cu ildə planetin ən varlı qadınının adını açıqlayıb. Nəşrin versiyasına görə, "L'Oreal" kosmetika şirkətinin sahibinin varisi Fransuaza Betankur-Mayers qadın milyarderlərin siyahısına başçılıq edib.

"L'Oreal" kosmetika şirkətinin sahibinin varisinin sərvəti 49,3 milyard dollarıdır. Fransuaza Betankur-Mayers dünya milyarderlərinin ümumi siyahısında 15-ci yerdədir.

Fransuaza Betankur-Mayers "L'Oreal" kosmetika şirkətinə 1997-ci ildən rəhbərlik edir. O, qadın saçları rənglərini icad edən və şirkətin əsasını qoyan Ejen Şüllerin nəvəsi və Lilian Betankurun yeganə varisidir. Bu ailə kosmetika nəhəngi "L'Oreal" şirkətinin səhmlərinin 33 faizinə sahibdir.

Otən il "Forbes" jurnalı "Valmart" hipermarketlər şəbəkəsinin sahibi Elis Uoltonu ilin ən varlı qadını elan etmişdi. Onun sərvəti 46 milyard dollar idi.

İLONA

Məşhur rəsmnin altında müəllifin avtoportreti aşkar edilib

Uffitsi Qaleresiyasının kolleksiyasından İtalyan rəssamı Artemiziya Centileskinin (1593-1653) fırçasına məxsus "İsgəndəriyyəli müqəddəs Yekaterina" əsərinin altında onun avtoportreti aşkar edilib. Əsəri ultrabənövşəyi və infraqırmızı şüaların köməyi ilə ətraflı öyrənən İtalyan bərpachıları bu qənaətə gəliblər.

Sənətsüasların rəyinə görə, təqribən 1619-cu ildə Florensiyada çəkilmiş əsərin tamamlanmış variantında Müqəddəs Yekaterina obrazında Ferdinando Medici'nin qızı və II Kozima Medici'nin bacısı Katerina təsvir olunub. Əra gedəndən sonra Florensiyaya köçən A.Centileskini Toskanın qüdrətli hökmdarları himayə edirdilər. Əsərin ilkin variantında rəssam özünü başında türban təsvir edib. Əsərin son variantında isə türban yoxdur və onu Müqəddəs Yekaterinanın nəci məşəyyəni göstərən tac əvəzləyib. Ehtimal ki, əsər avtoportret kimi başlanıb və müəyyəni səbəblərə görə başqa cür tamamlanıb. O dövrdə rəssamlar material və ketana qənaət etmək üçün tez-tez bu üsulan istifadə edirdilər.

Əsərlərinin çoxunu məşhur rəssam Mikelandelo Karavaccunun (1571-1610) sərt kontrastlı işıq-kölgə üslubunda yaratmış Artemiziya Centileski XVII əsrin adlı-sanlı rəssamlarındandır. O, rəssamlıq sənətinin sirlərini atası Oratio Centileskidən öyrənib.

Uffitsi Qaleresiyasının direktoru Eyke Şmidt bildirib ki, "İsgəndəriyyəli müqəddəs Yekaterina" bərpa olundandan sonra Karavaccunun "Meduza" əsərinin olduğu zaldə nümayiş etdiriləcək.

Uffitsi Qaleresiyasında A.Centileskinin bəş əsəri saxlanılır.

SƏBİNƏ

Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət Nazirliyinin nəşri

MƏDƏNİYYƏT

Qəzet 1991-ci ilin yanvarından çıxır

Baş redaktor: Vüqar Əliyev

Ünvan: AZ 1012, Moskva pr. 1D,
Dövlət Film Fondu, 5-ci mərtəbə

Telefon: (012) 431-57-72 (redaktor)
530-34-38 (məsul katib)
430-16-79 (müxbirlər)
511-76-04 (mühasibatlıq, yayım)

E-mail: qazet@medeniyyet.az

Lisensiya № AB 022279

İndeks: 0187

"Mədəniyyət" qəzetinin kompüter mərkəzində yığılıb səhifələnilib, "Azərbaycan" nəşriyyatında çap olunub.

Tiraj: 5245

Sifariş: 882

Buraxılışa məsul: Fərid Yunisli

Yazılardakı faktlara görə müəlliflər cavabdehdir. Qəzetdə AZƏRTAC-ın materiallarından da istifadə edilir.